

**4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİNDE YÖNETİCİLERİN VE
ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR**

Belkıs Pınar Başaran

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
SINIF EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ŞUBAT, 2016

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 1 yıl sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Belkıs Pınar

Soyadı : Başaran

Bölümü : Sınıf Eğitimi Bölümü

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : 4+4+4 Eğitim Sisteminde Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar

İngilizce Adı : The Problems That Administrators and Teachers Faces in the 4+4+4 Education System

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Belkıs Pınar BAŞARAN

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Belkıs Pınar Başaran tarafından hazırlanan “4+4+4 Eğitim Sisteminde Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE

Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi

Başkan: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Üye: (Unvanı Adı Soyadı)

(Anabilim Dalı, Üniversite Adı)

Tez Savunma Tarihi:/...../.....

Bu tezin Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans/ Doktora tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Unvan Ad Soyad

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

.....

Anneme

TEŞEKKÜR

Bu çalışmada, 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte yöneticilerin ve öğretmenlerin ne gibi zorluklarla karşılaştıkları saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın her aşamasında, benden desteğini esirgemeyen ve çok değerli görüşlerinden yararlandığım danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE'ye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, yüksek lisans sürecinin başından sonuna kadar her zaman yanımda olan ve beni destekleyen sevgili annem ve aynı zamanda meslektaşım Seher BAŞARAN'a, sevgili arkadaşım Tuğçe FİDANCI'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

**4+4+4 EĞİTİM SİSTEMİNDE YÖNETİCİLERİN VE
ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR
(Yüksek Lisans Tezi)**

**Belkıs Pınar Başaran
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Şubat 2016**

ÖZ

Araştırmanın amacı, yönetici ve öğretmen görüşlerine dayalı olarak 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili yaşanan sorunları belirlemektir. Araştırma 2013 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Polatlı ve Çubuk ilçelerinde görevli 67 okul yöneticisi ve 357 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma genel tarama modeliyle hazırlanmıştır. 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunları saptamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan 36 maddelik anket kullanılmıştır. Uygulama sonunda elde edilen veriler SPSS 15 paket programı ile analiz edilmiştir. Veri analizlerinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yöneticiler ve öğretmenlerin yeni eğitim sisteminde karşılaştıkları problemlere ilişkin düşünceleri değerlendirilmiştir. Bu araştırmaya göre hem öğretmenler hem de yöneticiler sistemle ilgili yeteri kadar bilgilendirilmediklerini düşünmektedir. Sistemle birlikte eğitim ortamlarında fiziki yetersizlik oluştuğuna, okulların mevcut fiziki şartlarının 60-66 aylık çocuklar için uygun olmadığına, 60 – 66 aylık çocukların 72+ çocuklarla aynı sınıfta bulunmalarının uyum sorunu yaşatacağına dair çeşitli görüşler elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler : 4+4+4 Eğitim Sistemi, okul yöneticisi, öğretmenler
Sayfa Adedi : 61
Danışman : Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE

**THE PROBLEMS THAT ADMINISTRATORS AND TEACHERS
FACES IN THE 4+4+4 EDUCATION SYSTEM
(M.S Thesis)**

**Belkıs Pınar Başaran
GAZI UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
February 2016**

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the problems experienced on the 4 +4 +4 education system on the basis of administrator and teacher opinions. The Research was carried out by the participation of 67 school administrators and 357 teachers that were the officials at Polatlı and Çubuk districts of Ankara in 2013 academic year. The study was prepared by the general screening model. 36-item questionnaire prepared by the researcher was used in order to identify the problems encountered in the 4 +4 +4 educational system. The data obtained at the end of the application were analyzed by SPSS 15 software. Frequency, percentage, arithmetic mean, Mann Whitney U test and Kruskal-Wallis H test were used in the data analysis. The administrators' and teachers' ideas on the problems encountered in the new education system was evaluated with respect to analysis results. According to this study, both teachers and administrators think that they were not informed enough about the system. Various opinions regarding that physical deficiencies occurs in the educational environment with the system and that the current physical conditions of schools is not suitable for 60-66 months childrens and also that coexistence of 60-66 months childrens and 72 months childrens in the same class will cause to compliance issues are obtained.

Key Words : 4+4+4 education system, administrators, teachers
Page Number : 61
Supervisor : Assoc.Prof. Dr. Mustafa KALE

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR	v
ÖZ.....	vi
ABSTRACT.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu	1
Araştırmanın Amacı.....	3
Araştırmanın Önemi	4
Varsayımlar	4
Sınırlılıklar	5
Tanımlar.....	5
BÖLÜM II	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
Eğitim ve Temel Eğitim Nedir?	6
Zorunlu Eğitim Nedir? Türkiye’de Zorunlu Eğitimin Tarihi.....	7
4+4+4 Uygulaması Nedir?	9
4+4+4 Uygulamasına Neden İhtiyaç Duyuldu?.....	12
İlgili Araştırmalar.....	13
BÖLÜM II	18
YÖNTEM.....	18
Araştırmanın Modeli	18

Evren ve Örneklem.....	19
Veri Toplama Araçları	21
Verilerin Toplanması ve Analizi.....	22
BÖLÜM VI	23
BULGULAR ve YORUM	23
Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaştıkları Sorunlar	
Nelerdir?	23
4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Öğretmenlerin	
Çalışma Süresi, Cinsiyet, Branş ve Eğitim Durumlarına Göre Fark Var	
Mıdır?.....	33
Yöneticilerin 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaştıkları Sorunlar	
Nelerdir?	35
4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Yöneticilerin	
Çalışma Süresi, Cinsiyet, Branş ve Eğitim Durumlarına Göre Fark Var	
Mıdır?.....	44
4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Öğretmenler İle	
Yöneticilerin Görüşleri Arasında Fark Var Mıdır?	46
BÖLÜM V	48
SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	48
Sonuçlar	48
Tartışma.....	49
Öneriler.....	52
KAYNAKLAR	53
EKLER	57

TABLÖLAR

Tablo 1. Çalışmaya Katılan İdareci ve Öğretmen Sayıları.....	19
Tablo 2. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımları	19
Tablo 3. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	19
Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları.....	20
Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımları.....	20
Tablo 6. Çalışmaya Katılan İdarecilerin Branşlara Göre Dağılımları.....	20
Tablo 7. Çalışmaya Katılan İdarecilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	21
Tablo 8. Öğretmenler İçin 1. Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma.....	24
Tablo 9. Öğretmenler İçin 2. Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı	26
Tablo 10. Öğretmenler İçin 3. Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme	28
Tablo 11. Öğretmenler İçin 4. Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler.....	30
Tablo 12. Öğretmenler İçin 5. Faktör: Eğitim - Öğretim	31
Tablo 13. 4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Çalışma Sürelerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu	33
Tablo 14. 4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Mann Whitney U Testi Sonucu	33
Tablo 15. 4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Branşlarına Göre Mann Whitney U Testi Sonucu	34
Tablo 16. 4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu	34
Tablo 17. 4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu	35

Tablo 18. <i>Yöneticiler İçin 1. Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma</i>	36
Tablo 19. <i>Yöneticiler İçin 2. Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı</i>	38
Tablo 20. <i>Yöneticiler İçin 3. Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme</i>	40
Tablo 21. <i>Yöneticiler İçin 4. Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler</i>	42
Tablo 22. <i>Yöneticiler İçin 5. Faktör: Eğitim - Öğretim</i>	43
Tablo 23. <i>4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Yöneticilerin Çalışma Sürelerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu</i>	45
Tablo 24. <i>4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Mann Whitney U Testi Sonucu</i>	45
Tablo 25. <i>4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında İdarecilerin Branşlarına Göre Mann Whitney U Testi Sonucu</i>	46
Tablo 26. <i>4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında İdarecilerin Eğitim Durumlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu</i>	46
Tablo 27. <i>4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşlerine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonucu</i>	47

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumuna, problem cümlesi ve alt problemlere, araştırmanın amacı ve önemine, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Bilimsel gelişmeler sonucunda bilginin hızla yenilenerek üretildiği çağımızda bilgi birikiminde önemli bir artış bulunmaktadır. Bireylerin ve toplumların geleceği, bu bilgilere ulaşabilme, bilgileri kullanabilme ve üretebilme becerilerine bağlıdır. Ayrıca teknolojinin her geçen gün hızla değişmesi, kalkınmak isteyen toplumları, bu gelişmeleri izleme zorunluluğuna itmiştir. Bu becerilerin kazanılması, bu değişim ve gelişmelerin takip edilmesi ancak eğitimle mümkündür.

Eğitim, toplumların düşünme becerisini geliştiren, toplum dinamiklerini hayata geçiren, toplumsal aktivitelerini daha rahat gerçekleştirmesini sağlayan en önemli unsurdur. Toplumlar eğitim yoluyla çocuklarının daha sosyal olmalarını sağlayabilmektedir. Eğitim; kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının istenilen doğrultuda geliştirilmesi, ya da ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür. Kısaca eğitim, öğretimi de içine alan çok geniş bir terimdir (Akyüz, 2005, s. 2).

Dünyada her alanda meydana gelen hızlı değişimler, bilişim teknolojisinin gelişmesi ve küreselleşmenin de etkisiyle hızla yayılarak bütün ülkeleri sosyal, ekonomik, politik, kültürel alanda derinden etkilemektedir. Bilim ve teknolojiye hızlı gelişmeler toplumları etkilemiş ve değişim kısa sürede kaçınılmaz hale gelmiştir (Kayıkçı ve Sabancı, 2009, s. 240).

Eğitim, tüm dünyada sürekli bir değişim içindedir. Bilginin hızla yenilenerek üretildiği çağımızda birey ve toplumun geleceği, bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerine bağlı bulunmaktadır. Bu becerilerin kazanılması ve hayat boyu sürdürülmesi ezberlemeyi değil, bilgi üretimine dayalı çağdaş bir eğitimi gerektirmektedir (MEB, 2005, s. 3).

Türkiye de, özellikle son yıllarda, etkili bir eğitim modelini gerçekleştirmek için yoğun girişimlerde bulunmaktadır. Bu girişimler, eğitim sistemimizin düşünsel alt yapısını oluşturan tekdüze mantık yerine çoklu sebep ve çoklu sonuçlara dayalı bir anlayışın oluşması yönünde yoğunlaşmaktadır (Çınar, Teyfur ve Teyfur, 2006). Bu girişimler sonucunda son olarak 4+4+4 kesintili eğitim sistemi kabul edilmiştir. Böylece zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmıştır. Bu konu hakkında Dinçer, (2012) şu açıklamalarda bulunmuştur:

Bilgi çağı olarak nitelendirilen 21. Yüzyılda eğitim, değişimin ve dönüşümün en temel aktörü haline gelmiştir. Bugün uluslararası toplumda, ilköğretim eğitiminin yetersiz kaldığı ve tüm nüfusun en azından lise düzeyinde eğitim alması gerektiği yaygın olarak kabul edilmiştir.

Yine dünya genelindeki uygulamalara bakıldığında; temel eğitim sürecini tek bir aşamada düzenlemek yerine, öğrencilerin yaş grupları ve fiziksel özellikleri temelinde bir kademelendirmenin tercih edildiği görülmektedir.

Bu kapsamda öğrencilerin yaş grupları ve bireysel farklılıklarını dikkate almayan sekiz yıllık kesintisiz eğitimle ülkemizin en önemli zenginliği olan genç nüfusu bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatmanın mümkün olmadığından hareketle eğitim sistemimizde yeni bir yapılanmaya gidilmiştir.

Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen ve zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran kanunla eğitim sisteminde başlayan yeni dönemin iki temel amacından biri toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmek, diğeri ise eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmesidir.

4+4+4 sistemine çok hızlı bir şekilde giriş yapılmıştır. Pilot uygulama dahi yapılmadan sistem tüm ülke genelinde bir anda uygulamaya konulmuştur. 2005 yılında değişen eğitim programına da ani ve süratli bir şekilde başlanılmıştır. Bu program uygulamaya başladıktan sonra birçok problem ortaya çıkmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, 2004–2005 öğretim yılında köklü bir eğitim felsefesi değişikliğini öngören ve yapılandırmacı yaklaşım, öğrenci merkezli eğitim, çoklu zekâ kuramı gibi üç temel kavrama dayanan yeni programları bu öğretim yılında Ankara, Bolu, Diyarbakır, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Samsun ve Van illerinde deneme amacıyla 120 okulda uygulamaya koymuştur. Aynı zamanda yeni ilköğretim programlarının pilot uygulamasını başlatmıştır. 1 yıllık pilot uygulamadan sonra 2005–2006 öğretim yılında ülke genelinde tüm ilköğretim okullarında uygulanmaya başlanmıştır. Ancak yapılandırmacılık yaklaşımının uygulanmasında çeşitli sorunlar ortaya çıkmıştır ve bu sorunlar halen yaşanmaktadır (Demir, 2009, s. 7).

2005 yılında uygulamaya konulan yeni ğretim programı ile ilgili yaşanan bazı sorunlar şunlardır:

- Yeni ilköğretim programının hazırlanmasının kısa bir zaman dilimine sığdırılması, program geliştirme çalışmalarının bir sistem bütünlüğü içinde ele alınmasını engellemiştir.
- Yeni ilköğretim programının deneme uygulaması zaman ve kapsam yönünden yetersiz kalmış ve tarafsız bir değerlendirilmesi yapılmamıştır.
- Yeni ilköğretim programının geliştirilmesi ve uygulamasında karşılaşılan eksikliklerin ve sorunların giderilmesi için program geliştirme sürecinin ilkeleri doğrultusunda ilgili uzmanların katılımıyla gerekli önlemlerin alınması zorunludur. Fakat bu henüz tam anlamıyla sağlanamamıştır.
- Yeni ilköğretim programının deneme uygulaması öncesinde öğretmenler yeterli düzeyde hizmet içi eğitimden geçirilmemiştir (Gömleksiz vd., 2005).

4+4+4 sistemi ile ilkokulun 4 yıla düşürölmesi sonucu ölke genelinde birçok sınıf öğretmenini norm fazlası durumuna düşmüştür. Yine bu sistemle birlikte okullar, ilkokul ve ortaokul olarak ayrılmış ve bu okullarda görev yapan yöneticiler branşlarından dolayı sıkıntı yaşamışlardır. Ayrıca 1. sınıfa başlama yaşının 60 aya düşürölmesi çocukların fiziki durumlarının ve hazır bulunuşluk düzeylerinin ne derece yeterli olduğu konusunda birçok soru işareti oluşmasına sebep olmuştur.

Her değışim beraberinde birçok sorunu da getirdiği için bu araştırma, sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili görüşlerinin alınması ve bu süreçte yaşanan sorunların ortaya çıkarılması için yapılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, “Yönetici ve öğretmen görüşlerine dayalı olarak 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili yaşanan sorunların belirlenmesidir.” Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
2. 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında, öğretmenlerin cinsiyet, branş, sınıf mevcudu, eğitim sektöründe çalışma süresi ve eğitim durumlarına göre fark var mıdır?
3. Yöneticilerin 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

4. 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında, yöneticilerin cinsiyet, branş, eğitim sektöründe çalışma süresi ve eğitim durumlarına göre fark var mıdır?
5. 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında, öğretmenler ile yöneticilerin görüşleri arasında fark var mıdır?

Araştırmanın Önemi

Toplumlar sürekli değişim içerisinde. Toplumların gelişebilmesi ve kalkınabilmesi için değişimlerin getirdiği sorunlara çözüm üretebilmesi gereklidir. Toplumların gelişiminde eğitimin önemi göz ardı edilemez. Bu yüzden de eğitim devamlı bir dönüşüm süreci içerisinde. Bu değişim Türk eğitim sistemini de etkilemiş ve bunun sonucu olarak 4+4+4 eğitim sistemine geçilmiştir.

4+4+4 sistemi ile birlikte öğretmen ve yönetici düzeyinde bazı sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar çözülmeden yeni sistemden istenilen olumlu sonuçların elde edilmesinin mümkün olmayacağı söylenebilir.

Bu çalışmada ilkokullarda 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasında öğretmen ve yöneticilerin karşılaştığı sorunların neler olduğu ve bu sorunların kaynaklandığı nedenler incelenmiştir. Karşılaşılan sorunların azaltılması ve yeni sistemin etkinliğinin artırılması yolunda çözüm yolları önerilmiştir. Bu çalışmadan elde edilen geribildirimlerin eğitim sistemimize ve atılacak yeni adımlara katkı sağlayabileceği öngörülmüştür. Ayrıca daha verimli ve kaliteli bir eğitim verilme çabasında ve mevcut sorunlara çözüm üretmede yol göstermesi bakımından da çalışmamızın önemli olduğu düşüncesindeyiz.

Varsayımlar

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, bilgi toplama aracı olarak kullanılan ölçekleri gerçeğe uygun şekilde yanıtladıkları,
2. Ölçme aracının geçerliği için alınan uzman görüşlerinin, yapılan geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yeterli olduğu varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma; 2013 eğitim-öğretim yılı Ankara ili Polatlı ilçesindeki devlet okullarında bulunan öğretmenler ve yöneticilerle, Çubuk ilçesindeki devlet okullarında bulunan öğretmenler ve yöneticilere uygulanmıştır.

Tanımlar

Öğretmen: Mesleği bilgi öğretmek olan kimse, hoca, muallim, muallime (TDK).

Yönetici: Yönetme gücünü elinde bulunduran kişi, yöneten kişi, idareci, menajer (TDK).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın kuramsal yapısı üzerinde durulmuştur.

Eğitim ve Temel Eğitim Nedir?

Eğitimin tanımı ile ilgili birçok farklı bakış açısı vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

Türkiye’de eğitim; anayasaya göre adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır (Şişman, 2011, s. 38).

Eğitim sürecinden geçen kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenir. Eğitim yoluyla insanın amaçları, bilgileri, davranışları, tutumları ve ahlak ölçülerinin değiştiği bilinmektedir (Demirel ve Kaya, 2001, s. 5).

Eğitim; ekonomik büyümenin ve kalkınmanın temel taşıdır. Bireyin erincini (huzurunu, rahatını) iyileştiren, gönencini (refahını) yükselten araçlardan biridir, hatta birincisidir eğitim. Bireye istenilen davranışı kazandıran dizgenin adı eğitimidir. Eğitim, ülkenin siyasal, ekonomik, toplumsal, bilimsel vb. kurumlarının üretim kapasitesini artıran en önemli etmendir (Adem, 2001).

Geleneksel bir yaklaşımla eğitim, bir toplumda insanların ortak değerle çevresinde bütünleştirilmesiyle erdemli bir toplum oluşturma süreci olarak tanımlanır. Günümüzde ise eğitim, sosyal, kültürel, politik, ekonomik boyutları ve işlevleri olduğu kadar milli ve uluslararası boyutlar ve işlevleri de olan bir konu ve bir sistem olarak ele alınmaktadır (Şişman, 2011, s. 4).

Temel eğitim, her yurttaşa yaşamında karşılaştığı ve karşılaşacağı kişisel, toplumsal sorunlarını çözmede; toplumun değerlerine, düzgülerine uyum sağlamada; üretken ve tutumlu olmada temel yeterlikleri, alışkanlıkları kazandıran bir eğitimidir (Adem, 2001). Temel eğitim, hangi yaşta olursa olsun insanın, örgün ve yaygın eğitim sistemi içinde belli bir düzeyde ve nitelikte eğitim görmesini öngörür. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Yasası'nda "İlköğretim her yurttaşın görmesi gereken temel eğitimidir." biçiminde tanımlanmıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasasında kullanılan "temel eğitim" kavramı "ilköğretim" olarak değiştirilmiş ve TC Anayasasının 42. maddesinde "İlköğretim; kız, erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır." denilerek herkesin asgari ve temel seviyede eğitim almaları zorunlu kılınmıştır (Güven, 2012, s. 558).

Temel eğitim; toplumu oluşturan bireylerin, çevrelerini tanıyabilmeleri, geniş bir dünya görüşüne sahip olabilmeleri, içinde yaşadıkları topluma sağlıklı olarak uyum sağlayabilmeleri, yurttaşlık haklarını kullanabilmek için gerekli bilgileri edinebilmeleri ve asgari düzeyde temel bilgi ve becerileri kazanmaları için, pek çok ülkede bir hak olarak tanınmıştır (Gültekin, 1998, s. 73).

Zorunlu Eğitim Nedir? Türkiye'de Zorunlu Eğitimin Tarihi

Zorunlu eğitim, örgün eğitimin en çok önem verilen bölümünü ifade etmektedir. İnsanların, belirli bir çağda belirli bir sürede eğitim almasını öngörür (Güven, 2012, s. 558).

Zorunlu eğitim, bir yurttaşın belirtilen bir çağa girince, eğitim kurumlarında belli bir süre öğrenim görmesini zorunlu kılan yasal bir deyimdir. Devletin, her vatandaşını devamlı yükümlü kıldığı eğitim süresini ifade eder. Zorunlu eğitim kimi ülkelerde yalnızca ilkokulu içine alırken, kimi ülkelerde ortaokulu hatta ortaöğretimi tümüyle içine almaktadır (Gültekin, 1998, s. 74).

Zorunlu eğitim, belirli bir çağda belirli bir süre eğitim görmeyi içerirken, temel eğitim belirli bir düzeyde ve nitelikte eğitimi ifade eder. (Gültekin, 1998, s. 74).

Osmanlı döneminde, ilköğretim zorunlu hale getirilmeden önce, kuruluşları Karahanlı ve Selçuklulara kadar dayanan "sıbyan mektepleri" diğer adıyla "mahalle mektepleri", zorunluluk olmadan, 5-6 yaşlarındaki çocukların öncelikle temel dinî bilgilerini edindikleri, bunun yanında dünyevî bazı malumat da öğrendikleri temel eğitim kurumlarıydı. Çocuklar, zorunlu eğitimin olmadığı bu okullarda 3-4 yıl boyunca Kur'an okumayı, namaz kılmayı, duaları, bazen yazı yazmayı, dört işlemi ve gündelik hayata ilişkin pratik becerileri

öğrenirlerdi. Bu okullar, bulundukları zaman içerisinde toplumun ihtiyacına cevap vermişlerse de 18.yüzyılın sonlarına gelindiğinde çağın gerekliliklerine uyum sağlayamaz duruma gelmişlerdir. (Gündüz, 2011, s. 3)

İlköğretim zorunluluğu ilk defa II. Mahmut döneminde getirilmiştir. II. Mahmut'un 1824 yılında çıkardığı ferman ilköğretimi geniş olarak ele alan ve ilköğretim zorunluluğu getiren ilk resmi belgedir. Bu ferman o zamana kadar devleti ilgilendirmeyen, sadece vakıf yoluyla gelişen ilköğretimi bütün halka yaymak ve mecburi yapmak amacını taşıdığından önemli bir yeniliktir. Fakat hiçbir ciddi teşkilatlanma, eğitim araç ve gereçlerinin finansmanı ve öğretmeninin yetiştirilmesi düşünülmendiğinden emir sadece kâğıt üzerinde kalmıştır (Erdem, 2005).

Osmanlı devlet ve toplumunda ilköğretimin gerekliliğinin ve zorunluluğunun fark edilmeye başlanması Tanzimat dönemine rastlamaktadır. Nisan 1848 Talimatnamesiyle çocukların sıbyan ve rüştiye mekteplerinde toplam 6 yıl okumaları zorunlu hale getirilmiş, ancak bu okullarda okuduktan sonra işe ve sanata girmelerine izin verilmiştir. İlköğretimle ilgili daha önemli adımlar, 1869 tarihli Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ile atıldı. Eğitimin zorunluluğuna burada hususiyetle değinildi ve 1876'daki Kanun-i Esasi'de ilk eğitimin "bütün Osmanlı tebaasına mecburi olduğu" hükmü getirildi. İlköğretim bu nizamname ile rüştiye mekteplerini de kapsar şekilde 6 yıla çıkarılmıştır. "Böylece resmî makamlar eğitimin daha çok dünyevileşmesi gerektiğinde inanmışlardır." (Akyüz'den aktaran Gündüz, 2011)

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devredilen miras oldukça elverişsiz koşullarla belirlenmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfusun okur-yazarlık oranı ve kamunun sağladığı eğitim hizmetleri de iyi durumda değildir. 1920'lerin başında altı yaşından büyük Müslüman nüfusun 10%'u bile okur-yazar değildir. 1927 yılında yapılan nüfus sayımından elde edilen verilere göre ise, nüfusun ancak 11%'i okur - yazar durumundadır (Çavdar, Tezel ve Zürcher'den aktaran Soydan, 2013).

Cumhuriyet dönemi, diğer tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da ilklerin ve yeniliklerin yaşandığı bir dönem olmuştur. Eğitim alanında yapılan yenilikler öncelikle ilköğretim kademesindedir ve ilköğretim kademesini diğer kademelere göre daha fazla etkilemiştir. Kurtuluş Savaşı'nın sonunda Atatürk'ün önderliğinde, her alanda yeni bir yapılanma sürecine girilmiştir. Bu yapılanmada eğitim, Atatürk'ün gündeminde her zaman özel bir yer almış, Bağımsızlık Savaşı'nın en bunalımlı günlerinde 'Maarif Kongresi'ni ve 'Heyeti İlmiye' adı altında da bilim kurullarını toplamıştır Bu danışma toplantılarında; ilköğretim programları, zorunlu eğitim, küçük yerleşim birimleri için yatılı bölge okullarının açılması, ilk-orta ve lise eğitim süreleri, öğretmenlik mesleği, Talim ve Terbiye dairesinin kurulması gibi tarihimiz açısından önemli kararlar alınarak yürürlüğe konulmuştur.

Her biri ayrı öneme sahip olan ve birbirinin tamamlayıcısı durumunda bulunan bu işler arasında en önde geleni, ülkenin insan gücünü hazırlayacak olan eğitim sistemini birleştirerek devletin gözetim ve denetimi altına alan o günkü adıyla Tevhid-i Tedrisat Kanunu'dur. 3 Mart 1924'te çıkarılan bu kanun ile tüm okullar Maarif Nezareti'ne bağlanmış ve böylece o zamana kadar süre gelen çok başlılık sorunu ortadan kaldırılarak eğitim ve öğretimde ulusal anlamda bir bütünlük sağlanmaya çalışılmıştır. Öğretim Birliği Yasası'nın hemen arkasından çıkarılan 1924 Anayasası ile de her türlü eğitim ve öğretimin hükümetin gözetim ve denetiminde olacağı, yasa çerçevesinde yapılacağı ve serbest olduğu (madde 80), her kadın ve erkeğin ilköğretimlerini yapmaları zorunluluğu (madde 87) getirilmiştir. 1961 yılında çıkarılan yasayla ilköğretim yeniden düzenlendi. Düzenlemeyle daha önceden köy okullarında 3 yıl olan ilkokulun öğrenim süresi en az 5 yıl olarak belirlendi (Ada, 2011).

Türkiye’de sekiz yıllık kesintisiz zorunlu eğitim ilk defa 2–10 Aralık 1946 tarihleri arasında toplanan 3. Milli Eğitim Şurasında tartışılmıştır. Daha sonra 14 Haziran 1973 tarih 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda yasallaşmış fakat pilot ilköğretim okulları dışında yaygınlaşamamıştır (Erçelebi, 2000).

1983’te çıkan 2842 sayılı kanunda yapılan değişiklik ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 7. ve 22. maddelerinde belirtilen temel eğitime “İlköğretim” adı verilmiştir. “İlköğretim, 6-14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğrenimini kapsar. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.” 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nun 3. Maddesi; 1983’te çıkan 2917 sayılı kanunla yapılan değişiklikle, “Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar...” şeklinde yeniden düzenlenerek, ilköğretim 6-14 yaşlarındaki çocuklara zorunlu kılınmıştır. Fakat 2917 sayılı kanuna “Ortaokullar, planlı bir şekilde ve yeterli düzeyde yurt sathına yaygınlaştırıldıktan sonra, kanunla ayrıca belirleninceye kadar, ilköğretimin sadece ilkokul bölümü mecburidir” şeklinde geçici madde konularak ilköğretimin sadece ilkokul kısmı zorunlu eğitim kapsamına alınmıştır (6). Uzun süren kesintili/kesintisiz zorunlu ilköğretim tartışmalarından sonra 18 Ağustos 1997 tarihinde meclisin kabul ettiği ve 23084 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 4306 Sayılı Kanun gereği, 1997–1998 öğretim yılından itibaren ülke genelinde **sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime** geçilmiştir (Ada, 2011).

4+4+4 Uygulaması Nedir?

9 Mayıs’ta yayımlanan 2012/20 sayılı ve "12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar" konulu genelgeyle 4+4+4 uygulaması açıklanmıştır. Bu genelgeye göre;

- Zorunlu eğitim 4 yıl süreli ilkokul, 4 yıl süreli ortaokul ve 4 yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci 4 yıl (1, 2, 3, 4. sınıflar) ilkokul, ikinci 4 yıl (5, 6, 7, 8. sınıflar) ortaokul ve üçüncü 4 yıl (9, 10, 11, 12. sınıflar) ise lise şeklinde isimlendirilecektir.
- İlkokullar ile ortaokullara ilköğretim veya ilköğretim kurumları, liselere ise ortaöğretim veya ortaöğretim kurumları denilmeye devam edilecektir.
- Veliler, okul yönetimleri ve mülkî amirler ilköğretim öğrencilerinde olduğu gibi ortaöğretim öğrencilerinin de okula devamını sağlamakla yükümlüdürler.
- 2012-2013 eğitim ve öğretim yılı için, 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 66 ayını tamamlayan tüm çocukların okul kayıt işlemleri e-okul sistemi üzerinden merkezî olarak yapılacaktır.
- 60-66 ay arasındaki çocukların ise velisinin yazılı isteği ile gelişim yönünden hazır olduğu anlaşılanların ilkokula devamları sağlanacaktır. Diğer öğrenciler okul öncesi eğitime yönlendirilecektir.
- Ayrıca, okul öncesi eğitimde 48-60 ay arası çocuklar için 2013 yılı sonuna kadar belirlenmiş olan yüzde 100 okullaşma hedefi devam edecektir.

- Okul öncesi eğitim için 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla 37-66 ay arasındaki çocukların anaokulunda veya uygulama sınıflarında, 48-66 ay arasındaki çocukların ise anasınıflarında eğitim almaları sağlanacaktır.
- 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında ilköğretim 4. sınıfta okuyan ve bir üst sınıfa geçen öğrencilerin 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında ortaokul 5. sınıfa kayıtları e-okul sistemi üzerinden yapılacaktır. Ancak 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında eğitim öğretime başlamış olan imam hatip ortaokullarına devam etmek isteyen 5. sınıf öğrencilerinin kayıtları bu okullara yapılacaktır.
- İlköğretimi tamamlayan öğrencilere diploma verilmeyecek, 12 yıllık zorunlu eğitim sonunda ortaöğretim diploması verilecektir.
- 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında 8. sınıfta okuyan öğrencilerden Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sonuçlarına göre öğrenci alan ortaöğretim kurumlarından herhangi birine yerleşemeyen öğrenciler ile bu sınava katılmayan öğrencilerin tamamının tercihleri doğrultusunda ortaöğretim kurumlarına kayıt yapmaları sağlanacaktır.
- Yatılı ilköğretim bölge okullarının yatılı kısımlarında sadece ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) öğrencileri yatılı olarak kalacaktır. İlkokul öğrencilerinin ise köy okullarında veya taşınalı olarak diğer ilkokullar ile yatılı ilköğretim bölge okullarında gündüzlü olarak öğrenimlerine devam etmeleri için gerekli tedbirler alınacaktır.
- İlgi Kanunun 3. maddesinde; "İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar halinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir." hükmü yer almaktadır. Bu bağlamda 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında özellikle ilkokul birinci sınıfa kaydolacak öğrenci sayıları da dikkate alınarak okullarla ilgili gerekli planlamaların acilen yapılması ve uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi için aşağıdaki tedbirlerin alınması gerekmektedir;

- Fiziki şartların uygun olduğu durumlarda ilkokul, ortaokul ve lisenin bağımsız olarak düzenlenmesine öncelik verilecektir.

- Okulların fiziki ortamları, öğrencilerin gelişim özellikleri dikkate alınarak düzenlenecektir.

- Aynı bina içerisinde ilkokul ile ortaokulun veya ortaokul ile lisenin birlikte bulunması durumunda, okul giriş çıkış kapıları ile bahçe gibi ortak kullanım alanlarının öğrencilerin yaş seviyeleri dikkate alınarak imkânlar dâhilinde düzenlenmesi sağlanacaktır.

- İmam-hatip ortaokullarının bağımsız ortaokul olarak kurulmasına öncelik verilecek, bunun mümkün olmadığı durumlarda imam-hatip liseleri ile birlikte kurulabileceklerdir. Ancak bu durumda imam hatip ortaokulu öğrencileri ile imam hatip lisesi öğrencilerinin okul giriş çıkış kapıları ile bahçe gibi ortak kullanım alanlarının öğrencilerin yaş seviyeleri dikkate alınarak imkânlar dâhilinde düzenlenmesi sağlanacaktır.

- Şartların uygun olmaması durumunda aynı binada bulunan ilkokul ve ortaokul için ikili öğretim uygulaması yapılabilecektir. İkili öğretim yapan okullarda ortaokullar sabahçı, ilkokullar ise öğlenci olarak eğitim öğretim faaliyetlerini yürüteceklerdir.

- Çeşitli sebeplerle kapalı bulunan okulların ihtiyaç halinde yeniden kullanıma açılması için gerekli tedbirler alınacaktır.

- Ortaokulların ilkokul veya liselerle birlikte aynı binada kurulması halinde okulun bir müdürü bulunacaktır. Bunun için binada daha önce görev yapan okul müdürü yeni uygulamaya göre iş ve işlemleri yürütecektir. Örneğin ilkokul ve ortaokulun aynı binada bulunması durumunda mevcut okul müdürü ilkokul ve ortaokulun yönetiminden sorumlu olacaktır. Ortaokulun lise ile birlikte kurulması durumunda ise lise müdürü ortaokulun iş ve işlemlerini de yürütecektir.
- İlgi Kanunla ilkokul 4 yıllık eğitim öğretim veren kurum olarak tanımlandığından, birleştirilmiş sınıf uygulamaları 1, 2, 3 ve 4. sınıfları kapsayacak şekilde uygulanacaktır.
- Millî Eğitim Bakanlığı Taşınmalı İlköğretim Yönetmeliği kapsamında taşınan ilköğretim çağı öğrencileri için söz konusu Yönetmeliğin 9. maddesinin (c) bendinde belirtilen; "1-3. sınıf öğrenci sayısının 10'un altında olması" ifadesi, "1-4. sınıf öğrenci sayısının 10'un altında olması", (d) bendindeki "4-8. sınıflar" ifadesi ise "ortaokul 5-8. sınıflar" şeklinde dikkate alınarak uygulanacaktır.
- Taşıma merkezi olan okullarda birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılmayacak ve yapılan taşıma planlamaları bu doğrultuda yeniden düzenlenerek ihalelerin zamanında bitirilmesi sağlanacaktır.
- İlgi Kanun gereği 2012-2013 eğitim ve öğretim yılından itibaren zorunlu eğitim kapsamındaki ortaöğretim (lise) öğrencilerinin taşınmasına yönelik planlamaların, Taşınmalı İlköğretim Uygulaması ile uygulama birliği sağlanması bakımından, ilköğretim ile eş zamanlı olarak tamamlanması sağlanacaktır.

4+4+4 Uygulamasına Neden İhtiyaç Duyuldu?

MEB'in çıkartmış olduğu 12 Yıllık Zorunlu Eğitim Soru Cevap Kılavuzunda bu konu ile ilgili dönemin Milli Eğitim Bakanı Ömer DİNÇER, *"Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen ve zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran kanunla eğitim sisteminde başlayan yeni dönemin iki temel amacından biri toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmek, diğeri ise eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmesidir"* demiştir.

Yine aynı kılavuzda; Dünya genelindeki uygulamalara bakıldığında, ortalama eğitim süresinin 11 - 12 yıl veya daha üzerinde olduğu, Türkiye'de ise yetişkin nüfusun ortalama eğitim süresi 6 - 6,1 yıl civarında bulunduğu, gelişmiş dünya ülkeleri ile Türkiye'nin eğitim süresi arasında tam yarı yarıya bir fark söz konusu olduğu belirtilmektedir.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere bakıldığında, hemen hepsinin ortalama eğitim sürelerini artırmak suretiyle nüfuslarının büyük bir bölümünü lise mezunu ya da üniversite mezunu yapmak üzere hedefler koydukları ve bu hedefi gerçekleştirmek için tedbirler aldıkları belirtilmektedir. Avrupa Birliği ülkeleri 2020 yılına kadar nüfuslarının en az yüzde 90'ını lise mezunu yapmak üzere hedeflerini revize ettiler. Japonya ve Güney Kore çağ nüfusunun yüzde 100'ünü üniversite mezunu yapmayı tartışıyor. Daha birçok ülkeden veya bölgeden bu tür örnekleri artırmak mümkündür. Ülkemizde ise nüfusun sadece yüzde 28'inin lise mezunu olduğu dikkate alınırsa, bu değişikliğe ihtiyacın ne kadar büyük olduğu anlaşılmaktadır.

Ülkemizde son yıllarda alınan önlemlerle ve idari uygulamalarla çağ nüfuslarının okullaşma oranlarında çok önemli mesafeler kat edildiği görülmektedir. Bu kapsamda okullaşma oranlarında ilköğretim düzeyinde yüzde 98'lerin aşıldığı, ortaöğretim düzeyinde yüzde 70'lere yaklaşıldığı, yükseköğretim düzeyinde ise yüzde 33'leri yakaladığımız görülmektedir. Bu gelişmelere rağmen, bölgeler arasında ciddi farklılıklar devam etmektedir. Örneğin Şırnak'ta ortaöğretimdeki okullaşma oranı yüzde 30'ların altındadır. Zorunlu eğitimi 8 yıldan 12 yıla çıkaran düzenleme ile toplam nüfusun ortalama eğitim yılı artırılacak ve okullaşma oranındaki bölgesel farklılıklar da azaltılacaktır.

Düzenlemenin en önemli amaçlarından biri de eğitim sistemimizi demokratikleştirme ve esnekleştirme arzusudur. Değişik kademelerde oluşturulacak seçimlik derslerle tüm vatandaşlarımızın ve öğrencilerimizin eğitimden beklentileri, sosyal ve kültürel talepleri karşılanmaya çalışılacaktır. Öğrenciler sporda, sanatta veya başka bir alanda yetenek sahibi

ise veya bu alanların birinde kendini geliştirmek istiyorsa 5. sınıftan itibaren kendisine bu imkân tanınmış olacaktır.

Düzenlemeyle getirilen bir başka yenilik ise eğitimin kademelere bölünmesidir. Birinci kademe 4 yıl süreli ilkokul, ikinci kademe 4 yıl süreli ortaokul ve üçüncü kademe 4 yıl süreli lise olarak yapılandırılmıştır. Böylece kademeler arası yatay ve dikey geçişlere imkân tanınmış, esnek yapı sayesinde bireye yetenek ve gelişimine göre erken yaşlarda tercih hakkı tanınmıştır.

Yapılan değişiklik ile ilköğretim çağı 6 - 13 yaş olarak değiştirilmiş ve Eylül ayı sonu itibarıyla 5 yaşını doldurmuş, 6 yaşına girmiş çocuklarımızın ilköğretime başlamalarına fırsat verilmiştir. Bu konuda dünya genelindeki uygulamalarla paralellik sağlanmış, erken yaşta eğitime başlayan bireyin bir yıl erken hayata adım atması sağlanmıştır. Günümüz dünyasında istenilen her türlü teknolojik ve fizikî şartların uygunluğu göz önüne alındığında bireyin okula bir yıl erken başlaması çok önemlidir.

Sekiz yıllık kesintisiz eğitimde 1. sınıf öğrencisi ile 8. sınıf öğrencisi aynı bahçede oyun oynuyor, aynı tuvaleti kullanıyor ve aynı kantinde alışveriş yapmak için sıraya giriyordu. Yetişkin öğrencilerin bedensel üstünlükleri karşısında alt sınıf öğrencileri ezilebiliyor, ortak mekânlardan yeterince yararlanamıyordu. Yeni sistem, yaş aralığını düşürerek ilkokulların ayrı binalarda, diğer okullara (ortaokul ve lise) devam eden öğrencilerin ise farklı binalarda eğitim yapmasına imkân tanımıştır (MEB, 2012).

İlgili Araştırmalar

Bu bölümde matematik ders, çalışma ve kılavuz kitapları ile ilgili yapılmış olan yurtiçi ve yurtdışı tarih sırasına göre önceden sonraya doğru araştırmalara yer verilmiştir. Yapılan araştırmalar sonucu konuyla doğrudan ve dolaylı olarak ilgili olan çalışmalar şunlardır:

Damlapınar (2008) “İlköğretim 1.Kademe Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi” adlı çalışmasında, betimleyici bir araştırma olarak çalışmanın birinci bölümünde yapılandırmacı yaklaşım etkinliklerine, ikinci bölümde bu etkinliklerin uygulanması sürecinde öğretmenlerin konuya ilişkin tutum ve davranışları incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin ortaya koyduğu sonuca göre, öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşımı yeterli düzeyde benimseyip benimsemedikleri yorumlanmıştır.

Aldırmaz (2009) “Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Temelli Yeni İlköğretim Programına İlişkin Veli Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bilgi toplama aracı olarak anket hazırlanmış ve velilere uygulanmış ve sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Demir (2009) “İlköğretim Okullarında 1–5. Sınıflarda Yapılandırmacılık Yaklaşımına Göre Oluşturulan Eğitim Programlarının Uygulanmasında Öğretmen Ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar (Gaziantep İli Örneği)” adlı çalışmada tarama modeli kullanılarak ilköğretim 1.-5. sınıf öğretmenlerinin ve okul yöneticilerinin yapılandırmacı ilköğretim programının uygulanmasında karşılaşılan sorunlara yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenlere 61 sorudan oluşan 5’li likert tipi bir ölçek göre hazırlanmış ve uygulanmıştır. Yöneticilere de 20 sorudan oluşan yine 5’li likert tipi bir ölçek hazırlanmış ve uygulanmıştır.

Akpınar, Dönder, Yıldırım ve Karahan (2012) “Eğitimde 4+4+4 Sisteminin (Modelinin) Karşıt Program Bağlamında Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarında 4+4+4 eğitim sistemini, karşıt program bağlamında ve eğitim programlarının uzak hedefi, felsefi ve sosyal temeli ile eğitim kademeleri itibarıyla değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Nitel karakter arz eden çalışmanın verileri, konuyla ilgili resmi dokümanlar ile medyadan elde edilmiştir. Verilerin analizinden ulaşılan sonuçlar şöyledir: Yazılı bir eğitim felsefesi olmayan Türk eğitim sisteminin, temel referanslarını Anayasa, ilgili yasalar ve şura kararlarından aldığı kabul edildiğinde, 4+4+4 eğitim sistemi, eğitim programlarının felsefi temeli boyutu itibarıyla karşıt program olarak nitelenemez. Türk eğitim sisteminin uzak hedefi, “çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşmak” olarak kabul edildiğinde, 4+4+4 eğitim sistemi, uzak hedefi itibarıyla karşıt değil; mevcut sistemin ıslahı olarak nitelenebilir. Ancak 4+4+4 eğitim sistemi, bünyesindeki eğitim programlarının dayandığı epistemolojik taban itibarıyla, önceki programların karşıtı kabul edilebilir. 4+4+4 eğitim sistemi, programlara eklenen seçimsel dersler ile esnek eğitim anlayışıyla programların sosyal temelini ikmal etmiştir denilebilir. Son olarak geçiş dönemindeki olası aksaklıklar bir yana, 4+4+4 eğitim sistemi, sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim uygulamasının, çocukların gelişim özelliklerine yönelik yol açtığı iddia edilen sakıncaları azaltma, mesleki eğitimin önünü açma ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlama yolunda atılmış bir adım olarak değerlendirilebilir.

Karadeniz (2012) “Öğretmenlerin 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri” adlı çalışmada öğretmenlerin yeni eğitim sistemine ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. 468 öğretmen araştırmanın örneklem grubunu oluşturmuştur. Öğretmenlerin

tutum ve görüşlerinin betimlemeye yönelik veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan inanç ve tutum maddelerinden oluşan anket kullanılmıştır. Ankette üçlü likert ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin $\frac{3}{4}$ 'ünün yeni sisteme birçok açıdan tereddütle baktıkları belirtilmiştir.

Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) “Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri” adlı çalışmasında 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 17 okul yöneticisi katılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen verilerin analizinde nitel veri analiz tekniklerinden betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre 4+4+4 uygulamasını olumlu, doğru, yararlı şeklinde değerlendiren yöneticiler, bazı eksiklikler ve yöntem yanlışlığına dikkat çekmişlerdir. Uygulamanın kesintili olmasını doğru fakat bu kesintinin 5+3+4 olmasına ve okula başlama yaşının 72 ay olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Uygulamayı olumsuz olarak değerlendiren katılımcılar; özde kişilerin farklı ilgi alanlarına göre eğitilmesinin doğru fakat uygulamanın sadece İmam Hatip Liseleri ile sınırlandırılmış olmasının tarafsız bir eğitim-öğretim anlayışına gölge düşürdüğünü belirtmişlerdir.

Külekçi (2013) “4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi ” adlı çalışmanın amacı 4+4+4 eğitim sisteminin birleştirilmiş sınıflara olumlu olumsuz yansımalarını birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirmektir. Çalışma nitel bir araştırma kapsamında tasarlanmıştır. Çalışma grubu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Kilis ve Gaziantep illerinde birleştirilmiş sınıflarda görev yapan 12 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Veriler yazıya dökülerek incelenmiş ve bütün veriler üzerinden içerik analizi yapılmıştır. Bulgular sonucuna göre 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin birleştirilmiş sınıflarda öğrenci sayısının azalmasına bağlı olarak az da olsa olumlu katkısı olduğu ama çoğunlukla okul yaşının düşürülmesi, fiziki altyapının yetersiz olması, öğretmenlerin iş yükünü arttırdığı şeklinde olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Demir, Doğan ve Pınar (2013) “4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi’nin Yansımaları: Beşinci Sınıflardaki Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarının amacı yeni eğitim sistemiyle birlikte 5. sınıflarda derse giren branş öğretmenlerinin yaşadıkları sorunları söz konusu öğretmenlerin

görüşlerine göre değerlendirmek ve yaşanan uyum sürecine ilişkin öneriler geliştirmektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemleriyle, olgubilim desenine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmada, veri toplama aracı olarak; yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme verilerinin yorumlanması sürecinde endüktif (inductive) betimsel analiz, içerik analizi ve sürekli karşılaştırma tekniği (constant comparison) kullanılmıştır. Katılımcıların vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda içerik 4 tema altında yapılandırılmış ve sunulmuştur. Bu temalar, 1- 5. Sınıf derslerinin sınıf ya da branş öğretmenleri tarafından verilmesine ilişkin görüşler, 2- 5. Sınıflarda yaşanan sorunlara ilişkin görüşler 2.1. Müfredat ile ilgili yaşanan sorunlar, 2.2. Öğrenci seviyesi ile ilgili yaşanan sorunlar 2.3. Disiplin ile ilgili yaşanan sorunlar, 3- 5. Sınıflarda karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik görüşler, 4- 5. Sınıflarda derse giren öğretmenlere verilecek hizmet içi eğitime ilişkin görüşler başlıkları altında oluşturulmuştur.

Adıgüzel (2013) “Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 2012 Yılında İlköğretim Ve Eğitim Kanununda Yapılan Düzenlemenin (4+4+4) İlkokullarda Uygulanışı Üzerine Bir Değerlendirme” adlı çalışmanın amacı; ilkokullarda ve ortaokullarda eğitimde 4+4+4 düzenlemesinin işleyişi hakkında bu işi yapan asıl idareci ve öğretmenlerin uygulama esnasında karşılaştıkları güçlükleri ve düzenlemenin olumlu ve olumsuz yönlerini göstermektir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak; Anket kullanılmış alt problemlere ait veriler, okullarda mesleki kıdem olarak çeşitli yıllarda olan idarecilerin ankete katılmalarıyla veriler toplanmıştır. İki demografik değişkenli anket verilerinde ilişkili gruplara t testi uygulanmış, ikiden fazla demografik değişkenin olduğu verilerde ise varyans analizi (Anova) yapılmıştır. Anovaların anlamlı oldukları durumlarda tamamlayıcı testi olan Post Hoc (Scheffe) testi uygulanarak sonuçları tablolar halinde sunulmuştur.

Akkan (2013) “4+4+4 Eğitim Modelinin Değişim Yönetimi Bakımından İncelenmesi” adlı çalışmada Uşak il sınırları içerisindeki görev yapan öğretmenlerin Türk Eğitim Sisteminde 4+4+4 eğitim modelinin “planlanma” ve “hazırlık” aşamasına ilişkin görüşlerini değişim yönetimi ilkeleri bakımından değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma tarama modeli betimsel bir çalışma niteliğindedir. Bu araştırmanın örneklemini Uşak ilindeki ilkokullarda görev yapan toplam 314 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin Türk Eğitim Sisteminde 4+4+4 eğitim modelinin “planlanma” ve “hazırlık” aşamasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesinde veri toplama aracı olarak Helvacı (2012) tarafından geliştirilen “4+4+4 Eğitim Modelinin İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketi” kullanılmıştır. Ölçek, 2 alt boyuta sahip olup 5’li likert türünden toplam 30 madde

içermektedir. Araştırmanın sonucunda öğretmenler 4+4+4 eğitim modelinin değişim yönetimi bağlamında “planlama” ve “hazırlık” aşamasının “çok az” düzeyinde gerçekleştiğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin erkek öğretmenler, kadın öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirirken, öğretmenlerin 4+4+4 eğitim modelinin “planlama” ve “hazırlık” düzeyine ilişkin görüşleri öğretmenlerin branşı, mesleki kıdem ve yaşı bakımından farklılık göstermediğini ortaya koymaktadır.

Katmer (2013), “Yeni Eğitim Sisteminde (4+4+4) Ortaokul Yönetici Ve Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İletişim Sorunları Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmada 4+4+4 yeni eğitim sisteminde ortaokul yöneticileri ve öğretmenler arasındaki iletişim problemlerinin yönetici ve öğretmenler tarafından nasıl algılandığını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini İstanbul ili Ataşehir, Ümraniye ve Çekmeköy ilçelerinde yer alan toplam 36 okulda görev yapan 618 yönetici ve öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla Ersoy (2006) tarafından geliştirilen ve araştırmacı tarafından yeniden düzenlenen anket kullanılmıştır. Anket 5 likertlidir. Araştırma verilerinin istatistiksel çözümlenmesinde “SPSS 17.00 for Windows” paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde ikiden fazla gruplar arasındaki farklılıkları tespit etmek amacıyla Kruskal-Wallis Testi ve iki grup arasındaki farklılıkların tespiti için de Mann-Whitney-U Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ortaokul yöneticileri ve öğretmenlerin iletişim problemlerine ilişkin algıları değerlendirilmiş ve yorumlarda bulunulmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, araştırma verilerin toplanması ve analiz edilmesinde kullanılan teknikler hakkında bilgi verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada betimsel araştırma modellerinden genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Genel tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2004). Betimsel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlediği araştırmadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005, s. 39). Betimsel çalışmalar genellikle verilen bir durumu aydınlatmak, belirlenen standartlar doğrultusunda değerlendirmeler yapmak ve olaylar arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla yapılır. Bu tür çalışmalarda esas hedef var olan durumu olduğu gibi tanımlamak ve ortaya koymaktır (Çepni, 2007).

Bu araştırmadaki, 4+4+4 zorunlu eğitim sistemine ilişkin idareci ve öğretmen görüşleri hazırlanan anketler yardımıyla alındığı için bu çalışma betimsel bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Ankara ili Polatlı ve Çubuk ilçeleri ilkokullarında görev yapan, yöneticiler ve öğretmenleri oluşturmuştur. Örneklemen seçilebilmesi için basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Basit tesadüfi örneklemede evreni oluşturan her elemanın örneğe girme şansı eşittir. Dolayısıyla hesaplamalarda da her elemana verilecek ağırlık aynıdır (Arıkan, 2004, s. 141). Araştırmaya Polatlı ilçesinde bulunan 52 okuldan 20'sinde çalışan öğretmen ve yöneticiler ile Çubuk ilçesinde bulunan 43 okuldan 19'unda çalışan öğretmen ve yöneticiler katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ve idarecilerin özellikleri aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 1

Çalışmaya Katılan İdareci ve Öğretmen Sayıları

Öğretmen	357
İdareci	67

Araştırmaya Polatlı ve Çubuk ilçelerinden toplam 357 öğretmen ve 67 idareci dâhil olmuştur.

Tablo 2

Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımları

Öğretmenler	f	%
Sınıf Öğretmenleri	186	52,1
Branş Öğretmenleri	171	47,9
Toplam	357	100

Tablo 2'de görüldüğü gibi araştırmaya dâhil olan 357 öğretmenin %52,1 (186)'ini sınıf öğretmenleri, %47,9 (171)'unu branş öğretmenleri oluşturmuştur.

Tablo 3

Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Öğretmenler	f	%
Kadın	258	72,3
Erkek	99	27,7
Toplam	357	100

Tablo 3'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımlarına bakıldığında, %72,3 (258)'ünün kadın, %27,7 (99)'ünün erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 4

Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Öğretmenler	f	%
Eğitim Fakültesi	254	71,1
Fen Edebiyat Fakültesi	57	16
Ön Lisans	46	12,9
Toplam	357	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumları ele alındığında % 71,1 (254)'inin Eğitim Fakültesi, %16 (57)'sının Fen Edebiyat Fakültesi ve %12,9 (46)'unun ön lisans mezunu olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 5

Çalışmaya Katılan Öğretmenlerin Kıdemlerine Göre Dağılımları

Öğretmenler	f	%
0 - 5 yıl	84	23,5
6 – 10 yıl	118	33,1
11 – 15 yıl	58	16,2
16 – 20 yıl	41	11,5
21 yıl ve üzeri	56	15,7
Toplam	357	100

Çalışmaya dâhil olan öğretmenlerin yıllara göre kıdem düzeyleri incelendiğinde, %23,5 (84)'inin 0-5 yıl arasında, %33,1 (118)'inin 6-10 yıl arasında, %16,2 (58)'sinin 11-15 yıl arasında, %11,5 (41)'inin 16 – 20 yıl arasında ve %15,7 (56)'sinin ise 21 yıl ve üzerinde oldukları görülmektedir.

Tablo 6

Çalışmaya Katılan İdarecilerin Branşlara Göre Dağılımları

İdareciler	f	%
Sınıf Öğretmenliği	35	52,2
Branş Öğretmenliği	32	47,8
Toplam	67	100

Araştırmaya katılan idarecilerin branşlara göre dağılımları incelendiğinde, %55,2 (35)'sinin sınıf öğretmeni, %47,8 (32)'inin branş öğretmeni olduğu görülmektedir.

Tablo 7

Çalışmaya Katılan İdarecilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

İdareciler	f	%
Kadın	9	13,5
Erkek	58	86,5
Toplam	67	100

Tablo 7’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan idarecilerin cinsiyetlerine göre dağılımlarına bakıldığında, %13,5 (9)’inin kadın, %86,5 (58)’inin erkek olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanlara genel olarak bakıldığında, 357 öğretmen ve 67 idareciye anket uygulanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada nicel veriler için araştırmacı tarafından hazırlanan anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde katılımcılara ilişkin kişisel bilgi formu yer almaktadır. Bu form katılımcıların cinsiyet, görev, branş, görev yaptığı kademe, sınıf mevcutları, çalışma süreleri ve mezun oldukları okul şeklindeki sorulardan oluşmaktadır. Anketin ikinci bölümde ise yöneticilerin ve öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla hazırlanan 5’li Likert türünden toplam 36 maddelik ölçek kullanılmıştır. Nicel verileri toplanmasında 357 öğretmene ve 67 idareciye aynı anket uygulanmıştır.

Anket geliştirme sürecinde ilk olarak araştırmanın problem ve alt problemleri belirlenmiştir. Daha sonraki aşamasında, araştırma sorularına uygun 36 madde yazılmıştır. Anketin geçerlik ve güvenirlik analizini yapmak amacıyla Çankaya İlçesindeki 68 kişilik yönetici ve öğretmen grubuna uygulama yapılmıştır. Pilot uygulama sonucu elde edilen veriler, uygun istatistiksel işlemler kullanılarak, geçerlik ve güvenirlik analizine tabi tutulmuştur. Ölçeğin yapı geçerliği için faktör analizi yapılmış, güvenirlik için de, Cronbach’s Alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda anketin Cronbach Alpha katsayısı 0,85 olarak tespit edilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda ise KMO (Kaiser- Meyer-Olkin Measure of Sampling) değeri 0,62, Bartlett testi 1633,887 ($p < 0.001$), sigma değeri 0,00 çıkmıştır. İstatistiksel olarak anlamlı bulunan bu değerler faktör analizi yapılabileceğinin bir göstergesi olarak kabul edilmiştir. Ölçeğin faktör yapısı için temel bileşenler analizi yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda ölçeğin 5 faktörlü bir yapıya sahip olduğu görülmüştür. 5 faktör altında toplam varyans %56 olarak

açıklanmıştır. 36 maddeden oluşan anketin faktör yük değerleri 0,24 – 0,83 arasında çıkmıştır. Bu sonuçlara dayanılarak ankete son şekli verilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

4+4+4 eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlerin yaşadığı sorunları saptamaya ilişkin yönetici ve öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla yöneticilere ve öğretmenlere anketlerin uygulanması için Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izin alınmıştır. Anketlerin hepsini araştırmacı bizzat uygulamıştır.

Verilerin analizinde, anketlerden elde edilen veriler SPSS 15 paket programına aktararak analiz edilmiştir. Bu verileri analiz etmede, betimsel analiz olarak adlandırılan frekans (f), aritmetik ortalama ve yüzde (%) değerleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ve yöneticilerin çalışma süreleri, cinsiyet, eğitim durumları, branş ve sınıf mevcutları değişkenlerine göre, görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Hem öğretmen hem de yöneticilerin anket puanları normal dağılım göstermedikleri için parametrik olmayan bu testler kullanılmıştır. Bağımsız değişkenler arasındaki anlamlılık düzeyi 0,05 olarak ele alınmıştır. Analizler sonucu elde edilen veriler için aşağıdaki ölçüm aralıkları kullanılmıştır:

- $\bar{x} = 1,00 - 1,75$ arası: Kesinlikle Katılmıyorum
- $\bar{x} = 1,76 - 2,5$ arası : Katılmıyorum
- $\bar{x} = 2,51 - 3,25$ arası: Katılıyorum
- $\bar{x} = 3,26 - 4,00$ arası : Kesinlikle Katılıyorum

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmanın verilerinin çözümlenmesinden elde edilen bulgular alt problemler doğrultusunda ortaya konmuştur.

1. Öğretmenlerin 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir?

4+4+4 eğitim sistemin de karşılaştıkları sorunlar ilişkin öğretmen görüşlerini almak üzere öğretmenlere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda verilmiştir:

Tablo 8'deki Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur sorusuna (2) verilen bulgulara bakıldığında öğretmenlerin %30'unun kesinlikle katılmadığı, %34'ünün katılmadığı, %18'inin katıldığı, %5'inin tamamen katıldığı ve %12'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir. 1. sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim sorusuna (6) verilen cevaplara baktığımızda, öğretmenlerin %3'ünün kesinlikle katılmadığı, %6'sının katılmadığı, %36'sının katıldığı, %40'ının tamamen katıldığı ve %15'inin ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim sorusuna (7) verilen bulgulara bakıldığında öğretmenlerin %4'ünün kesinlikle katılmadığı, %7'sinin katılmadığı, %37'sinin katıldığı, %37'sinin tamamen katıldığı ve %16'sının ise kararsız kaldığı görülmektedir. Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir sorusuna(8) verilen cevapları incelediğimizde ise öğretmenlerin

%30'unun kesinlikle katılmadığı, %33'ünün katılmadığı, %15'inin katıldığı, %5'inin tamamen katıldığı ve %18'inin ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Tablo 8

Öğretmenler için 1.Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma

1. Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
1) Okulumuzda bulunan lavabolar 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.	f	38	114	106	71	28	1,82
	%	11	32	30	20	8	
2) Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.	f	44	108	121	65	19	1,73
	%	12	30	34	18	5	
3) 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumu daha sık görülmektedir.	f	111	15	42	119	70	2,06
	%	31	4	12	33	20	
4) 60 – 66 aylık öğrenciler kalem tutmada zorluk yaşamaktadırlar.	f	84	19	28	145	81	2,33
	%	24	5	8	41	23	
5) 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur.	f	106	18	46	115	72	2,08
	%	30	5	13	32	20	
6) 1. Sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim.	f	53	11	22	127	144	2,83
	%	15	3	6	36	40	
7) 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim.	f	56	16	24	131	130	2,73
	%	16	4	7	37	37	
8) Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir.	f	64	109	116	52	16	1,57
	%	18	30	33	15	5	
9) 60 – 66 aylık çocuklar tahtaya yetişmede herhangi bir sorun yaşamamaktadır.	f	77	77	119	72	12	1,62
	%	22	22	33	20	3	
10) 60 – 66 aylık çocuklar okul merdivenlerini kullanmada herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır.	f	75	87	114	70	11	1,59
	%	21	24	32	20	3	

Tablo 8’deki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde;

- 60 – 66 aylık öğrenciler kalem tutmada zorluk yaşamaktadırlar ($\bar{x} = 2,33$).
- 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumu daha sık görülmektedir ($\bar{x} = 2,06$).
- 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur ($\bar{x} = 2,08$).
- Okulumuzda bulunan lavabolar 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur ($\bar{x} = 1,82$).

Yukarıda verilen 4 soruya ait cevapların ortalamaları 1,76 – 2,5 arasında olduğu için öğretmenlerin çoğunun, 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumunun daha sık görüldüğünü, öğrencilerde okul fobisi oluştuğunu ve bu öğrencilerin kalem tutmada zorluk yaşadıklarını düşündüklerini söyleyebiliriz. Öğretmenlerin bir kısmının (yaklaşık olarak %30’u) ise bu konularda kararsız kaldıklarını söyleyebiliriz.

- 1. sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,83$).
- 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,73$).

Yukarıda verilen 2 soruya ait cevapların ortalamaları 2,51 – 3,25 arasında olduğu için öğretmenler, 60 – 72+ aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının uygun olmadığını ve 60– 66 aylık çocukların uyum konusunda sorun yaşayabileceklerini düşünmektedir, diyebiliriz.

- Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur ($\bar{x} = 1,73$).
- 60 – 66 aylık çocuklar tahtaya yetişmede herhangi bir sorun yaşamamaktadır ($\bar{x} = 1,62$).
- 60 – 66 aylık çocuklar okul merdivenlerini kullanmada herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır ($\bar{x} = 1,59$).
- Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir ($\bar{x} = 1,57$).

Yukarıdaki sorulara ait cevapların ortalamaları 1 – 1,75 arasındadır. Bu ortalamalar dikkate alındığında öğretmenlerin çoğunun, okul ve sınıf ortamlarının 60 – 66 aylık öğrenciler için uygun olmadığını düşündüklerini söyleyebiliriz.

Tablo 9

Öğretmenler için 2.Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı

2.Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı		Kararsız (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
11) Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur.	f	13	27	41	139	137	3,00
	%	4	8	11	39	38	
12) Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur.	f	12	21	49	159	116	2,96
	%	3	6	14	45	32	
13) Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur.	f	21	25	49	157	105	2,84
	%	6	7	14	44	29	
14) Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur.	f	8	21	18	137	173	3,24
	%	2	6	5	38	49	
15) Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanan öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim.	f	18	24	24	144	147	3,05
	%	5	7	7	40	41	
16) Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediğini düşünmekteyim.	f	22	20	35	132	148	3,01
	%	6	6	10	37	41	
17) Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim.	f	39	13	27	135	143	2,92
	%	10	4	8	38	40	
18) Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim.	f	24	16	64	147	106	2,82
	%	7	4	18	41	30	

Tablo 9'daki bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur sorusuna (11) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %8'inin kesinlikle katılmadığı, %11'inin katılmadığı, %39'unun katıldığı, %38'inin tamamen katıldığı ve %4'ünün ise kararsız kaldığı görülmektedir. Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur sorusuna (14) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %6'sının kesinlikle katılmadığı,

%5'inin katılmadığı, %38'inin katıldığı, %49'unun tamamen katıldığı ve %2'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir. Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanan öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim sorusuna (15) verilen cevaplara baktığımızda, öğretmenlerin %7'sinin kesinlikle katılmadığı, %7'sinin katılmadığı, %40'ının katıldığı, %41'inin tamamen katıldığı ve %5'inin ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim sorusuna (19) verilen cevaplara baktığımızda, öğretmenlerin %4'ünün kesinlikle katılmadığı, %8'inin katılmadığı, %41'inin katıldığı, %30'nun tamamen katıldığı ve %7'sinin ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir.

Tablo 9'daki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde;

- Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur ($\bar{x} = 3,24$).
- Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanan öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim ($\bar{x} = 3,05$).
- Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediğini düşünmekteyim ($\bar{x} = 3,01$).
- Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur ($\bar{x} = 3,00$).
- Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,96$).
- Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,92$).
- Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,84$).
- Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,82$).

Bu sekiz soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 2,51 – 3,25 arasında olduğu görülmektedir. Bu yüzden öğretmenlerin yeni sistemle birlikte bir çok öğretmenin norm fazlası olduğunu ve bununla ilgili sıkıntı yaşadıklarını ve branş derslerine girecek öğretmen sayısında eksiklik yaşandığını, yeni sistemle birlikte okul binası ve derslik yetersizliği oluştuğunu, alan değişikliği ve dersleri konusunda bazı sıkıntılar yaşadıklarını, sınıf mevcutlarının kalabalık olduklarını düşündüklerini, söyleyebiliriz.

Tablo 10

Öğretmenler için 3.Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme

3.Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme		Kararsız (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
19) 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum.	f	18	132	134	57	16	1,77
	%	5	37	38	13	4	
20) Yeni sistemde yöneticilerin üstüne düşen görev ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiğini düşünüyorum.	f	45	80	163	63	6	1,73
	%	13	22	46	18	2	
21) Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum.	f	39	86	172	52	8	1,73
	%	11	24	48	15	2	
22) Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir.	f	40	84	178	50	5	1,70
	%	11	24	50	14	2	
23) Denetimciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir.	f	48	100	156	47	6	1,61
	%	13	28	44	13	2	
24) Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır.	f	40	102	154	57	4	1,67
	%	11	29	43	16	1	
25) Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim.	f	31	142	156	19	9	1,53
	%	9	40	44	5	3	

Tablo 10'daki 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum sorusuna (19) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %37'sinin kesinlikle katılmadığı, %38'inin katılmadığı, %13'ünün katıldığı, %4'ünün tamamen katıldığı ve %5'nin ise kararsız kaldığı görülmektedir. Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum sorusuna (21) verilen cevaplara baktığımızda, öğretmenlerin %24'ünün kesinlikle katılmadığı, %48'inin katılmadığı, %15'inin katıldığı, %2'sinin tamamen katıldığı ve %11'nin ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir sorusuna (22) verilen bulgulara bakıldığında ise öğretmenlerin %24'ünün

kesinlikle katılmadığı, %50'sinin katılmadığı, %14'ünün katıldığı, %2'sinin tamamen katıldığı ve %11'inin ise kararsız kaldığı görülmektedir. Denetmciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir sorusuna (23) sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde, öğretmenlerin %28'inin kesinlikle katılmadığı, %44'ünün katılmadığı, %13'ünün katıldığı, %2'sinin tamamen katıldığı ve %13'ünün ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır sorusuna (24) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %29'unun kesinlikle katılmadığı, %43'ünün katılmadığı, %16'sının katıldığı, %1'inin tamamen katıldığı ve %11'inin ise kararsız kaldığı görülmektedir. Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim sorusuna (25) verilen bulgulara bakıldığında ise öğretmenlerin %40'nın kesinlikle katılmadığı, %44'ünün katılmadığı, %5'inin katıldığı, %3'ünün tamamen katıldığı ve %9'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Yine Tablo 10'daki 4+4+4 sistemi ile ilgili öğretmenlerin, yöneticilerin ve müfettişlerin bilgilendirilmesi konusundaki öğretmen görüşlerinin ortalamaları incelendiğinde,

- 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum ($\bar{x} = 1,77$).
- Yeni sistemde yöneticilerin üstüne düşen görev ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiğini düşünüyorum ($\bar{x} = 1,73$).
- Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum ($\bar{x} = 1,73$).
- Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir ($\bar{x} = 1,70$).
- Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır ($\bar{x} = 1,67$).
- Denetmciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir ($\bar{x} = 1,61$).
- Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim ($\bar{x} = 1,53$).

4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum (1,77) sorusu dışında, diğer sorulara verilen yanıtların ortalamaları 1 – 1,75 arasında olduğundan, öğretmenlerin 4+4+4 sistemi ile ilgili yöneticilerin ve müfettişlerin yeteri kadar bilgilendirilmediğini, velilerin sistem hakkında yeteri kadar bilgilendirilmediklerini düşündüklerini söyleyebiliriz. Yine 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime

inanıyorum(1,77) sorusuna verdikleri yanıtlar sonucunda çıkan ortalama 1,76 – 2.5 arasında olduğu için öğretmenlerinde yeni sistem ile ilgili olarak yeteri kadar bilgilendirildiklerini düşünmediklerini ve bu durumları birer sorun olarak gördüklerini söyleyebiliriz.

Tablo 11

Öğretmenler için 4.Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler

4.Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Katılıyorum(3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
26) 4+4+4 sistemi öğrenciler için atılmış olumlu bir adımdır.	f	60	103	121	55	18	1,63
	%	17	29	34	15	5	
27) 4+4+4 sistemini başarılı buluyorum.	f	54	113	134	45	11	1,56
	%	15	32	38	13	3	
28) Yeni sistem sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artacaktır.	f	58	104	134	48	13	1,59
	%	16	29	38	13	3	
29) Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindeler.	f	73	92	144	42	6	1,48
	%	20	26	40	12	2	

Tablo 11’deki öğretmenlerin 4+4+4 sistemi ile ilgili görüşleri incelendiğinde, sistemin öğrenciler için olumlu bir adım olup olmadığı sorusuna (26), öğretmenlerin %29’unun kesinlikle katılmıyorum, %34’ünün katılmıyorum, %15’inin katılıyorum ve %5’inin ise tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlediği, öğretmenlerin %17’sinin ise bu konuda kararsız olduğu gözlemlenmiştir. Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindeler sorusuna (29) verilen yanıtlara baktığımızda ise öğretmenlerin %26’sının kesinlikle katılmadığı, %40’ının katılmadığı, %12’sinin katıldığı, %2’sinin tamamen katıldığı ve %20’sinin ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir.

Yine Tablo 11'deki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde,

- 4+4+4 sistemi öğrenciler için atılmış olumlu bir adımdır ($\bar{x} = 1,63$).
- 4+4+4 sistemini başarılı buluyorum ($\bar{x} = 1,56$).
- Yeni sistem sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artacaktır ($\bar{x} = 1,59$).
- Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindedir ($\bar{x} = 1,48$).

Sorularına verilen yanıtların ortalamaları 1 – 1,75 arasında olduğundan, öğretmenlerin 4+4+4 sistemine karşı olumsuz bir yaklaşım içinde bulunduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 12

Öğretmenler için 5.Faktör: Eğitim - Öğretim

5.Faktör: Eğitim - Öğretim		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
30) Ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. Sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur.	f	38	17	31	147	124	2,84
	%	11	5	9	41	35	
31) 5. Sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim.	f	32	14	33	140	138	2,94
	%	9	4	9	39	39	
32) 5. Sınıf öğrencilerinin 4 tane seçmeli ders (8 saat) seçmesini çok buluyorum.	f	40	18	38	133	128	2,84
	%	11	5	11	37	36	
33) 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum.	f	20	26	39	143	129	2,73
	%	6	7	11	40	36	
34) 60 -66 aylık öğrenciler okumaya daha çabuk geçmiştir.	f	86	115	125	24	7	1,30
	%	24	32	35	7	2	
35) 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir.	f	86	124	123	17	7	1,25
	%	24	35	35	5	2	
36) 1. sınıflarda uyum süreci verimli olmuştur.	f	83	102	107	56	9	1,45
	%	23	29	30	16	3	

Tablo 12'deki 5. sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim sorusuna (31) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %4'ünün kesinlikle katılmadığı, %9'unun katılmadığı, %39'unun katıldığı, %39'unun tamamen katıldığı ve %9'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir. 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum sorusuna (33) verilen cevaplara baktığımızda, öğretmenlerin %7'sinin kesinlikle katılmadığı, %11'inin katılmadığı, %40'ının katıldığı, %36'sının tamamen katıldığı ve %6'sının ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir sorusuna (35) verilen cevaplar incelendiğinde, öğretmenlerin %35'inin kesinlikle katılmadığı, %35'inin katılmadığı, %5'inin katıldığı, %2'sinin tamamen katıldığı ve %24'ünün ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Tablo 12'deki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde;

- 5. Sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,94$).
- 5. Sınıf öğrencilerinin 4 tane seçmeli ders (8 saat) seçmesini çok buluyorum ($\bar{x} = 2,84$).
- Ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,84$).

Bu üç soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 2,51 – 3,25 arasında olduğu görülmektedir. Bu veriler dikkate alındığında öğretmenlerin, 5. sınıf öğrencileri için 36 saat dersin ve 4 tane seçmeli dersin fazla olduklarını, düşündüklerini söyleyebiliriz. Bu durum Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının 28 Mayıs 2013 tarihli 22 sayılı kararı ile daha önce 36 olan ders saati 35 saate, 4 tane seçmeli derste (8 saat), 3 taneye (6 saat) indirilmiştir (Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2013).

- 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum ($\bar{x} = 2,73$).

Bu soruya ait cevapların ortalamaları 2,51 – 3,25 arasında olduğu göz önünde bulundurulduğunda öğretmenlerin, 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı bulduklarını söyleyebiliriz.

- 60 -66 aylık öğrenciler okumaya daha çabuk geçmiştir ($\bar{x} = 1,30$).
- 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir ($\bar{x} = 1,25$).
- 1. sınıflarda uyum süreci verimli olmuştur ($\bar{x} = 1,45$).

Bu üç soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 1 – 1,75 arasında olduğu görülmektedir. Bu yüzden öğretmenlerin 60 – 66 aylık öğrencilerin daha geç okuma ve yazmaya geçtiklerini düşündüklerini söyleyebiliriz. Ayrıca öğretmenlerin 1. sınıflarda uyum sürecini verimli bulmadıklarını söyleyebiliriz.

2. 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Öğretmenlerin Yaş, Cinsiyet, Branş ve Eğitim Durumlarına Göre Fark Var Mıdır?

4+4+4 sistemin de karşılaşılan sorunların algılanmasında, öğretmenlerin yaş, cinsiyet ve eğitim durumlarına göre fark olup olmadığının anlamak üzere öğretmenlere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

Tablo 13

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Çalışma Sürelerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Çalışma Süreleri	n	Sıra ort.	Sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
0 - 5 yıl	84	163,91	4	5,680	,22	-
6 – 10 yıl	118	170,65				
11 – 15 yıl	58	194,25				
16 – 20 yıl	41	190,93				
21 yıl ve üzeri	56	194,70				

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında öğretmenlerin çalışma sürelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir; χ^2 (sd= 4, n=357) = 5,680, p>.05. Bu bulgu, farklı çalışma yıllarında görev yapmakta olan öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında farklı görüşlere sahip olmadıklarını göstermektedir.

Tablo 14

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Mann Whitney U Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kadın	258	172,26	44442,50	11031,500	,04
Erkek	99	196,57	19460,50		

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında öğretmenlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, U = 11031,500, p<.05.

Bu bulgu, okullarda görev yapmakta olan kadın(172,26) ve erkek öğretmenlerin (196,57), 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Başka bir ifadeyle, kadın öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sistemindeki sorun algılarının, erkek öğretmenlerin algılarına göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 15

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Branşlarına Göre Mann Whitney U Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sınıf Öğretmenliği	186	197,39	36715,00	12482,00	,00
Branş Öğretmenliği	171	158,99	27188,00		

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında öğretmenlerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, $U = 12482$; $p=0.00$; $p<.01$. Bu bulgu, okullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenleri (197,39) ile branş öğretmenlerinin (158,99), 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Bir diğer ifadeyle, branş öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemindeki sorun algılarının, sınıf öğretmenlerinin algılarına göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 16

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Eğitim Durumlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Eğitim Durumları	N	Sıra ort.	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Eğitim Fakültesi	254	181,49	2	8,035	,018	Fen edebiyat-Önlisans
Fen Edebiyat Fakültesi	57	147,82				
Önlisans	46	203,90				

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında öğretmenlerin eğitim durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, $H(2, 357) = 8.035$, $p=.018$. Bu bulgu, farklı eğitim düzeylerinde olan öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Önlisans mezunu öğretmenlerin (203,90) yeni sistemle ilgili algıladıkları sorunların fen edebiyat fakültesi mezunu öğretmenlere (147,82) göre nispeten daha düşük olduğu ortaya konmaktadır.

Tablo 17

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmenlerin Sınıf Mevcutlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Sınıf Mevcutları	n	Sıra ort.	Sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
0 – 10	84	163,91	4	5,680	,22	-
11 – 20	118	170,65				
21 – 30	58	194,25				
31 – 40	41	190,93				
41 ve üzeri	56	194,70				

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında sınıf mevcutlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir. $H = (4, 357) = 5,680$, $p = 0,22$. Bu bulgu, farklı sınıf mevcutlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

3. Yöneticilerin 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaştıkları Sorunlar Nelerdir?

4+4+4 eğitim sisteminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin yönetici görüşlerini almak üzere yöneticilere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir:

Tablo 18'deki 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur sorusuna (5) verilen cevaplar incelendiğinde, yöneticilerin %2'sinin kesinlikle katılmadığı, %30'unun katılmadığı, %36'sının katıldığı, %12'sinin tamamen katıldığı ve %21'inin ise kararsız kaldığı görülmektedir. 1. Sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim sorusuna (6) verilen cevaplara baktığımızda, yöneticilerin %8'inin kesinlikle katılmadığı, %12'sinin katılmadığı, %46'sının katıldığı, %21'inin tamamen katıldığı ve %13'ünün ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir sorusuna (8) verilen bulgulara bakıldığında ise yöneticilerin %21'inin kesinlikle katılmadığı, %31'inin katılmadığı, %28'inin katıldığı, %8'inin tamamen katıldığı ve %12'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Tablo 18

Yöneticiler için 1.Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma

1.Faktör: Gelişim ve Olgunlaşma		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
1) Okulumuzda bulunan lavabolar 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.	f	3	9	18	23	14	2,53
	%	4	13	27	34	21	
2) Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.	f	3	8	15	27	14	2,61
	%	4	12	22	40	21	
3) 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumu daha sık görülmektedir.	f	13	4	15	29	6	2,16
	%	19	6	22	43	9	
4) 60 – 66 aylık öğrenciler kalem tutmada zorluk yaşamaktadırlar.	f	11	4	12	34	6	2,29
	%	16	6	18	51	9	
5) 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur.	f	14	1	20	24	8	2,16
	%	21	2	30	36	12	
6) 1. Sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim.	f	9	5	8	31	14	2,53
	%	13	8	12	46	21	
7) 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim.	f	9	5	11	28	14	2,49
	%	13	8	16	42	21	
8) Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir.	f	8	14	21	19	5	1,98
	%	12	21	31	28	8	
9) 60 – 66 aylık çocuklar tahtaya yetişmede herhangi bir sorun yaşamamaktadır.	f	10	5	14	32	6	2,28
	%	15	7	21	48	9	
10) 60 – 66 aylık çocuklar okul merdivenlerini kullanmada herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır.	f	9	10	15	26	7	2,17
	%	13	15	22	32	10	

Yine Tablo 18'deki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde,

- Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur ($\bar{x} = 2,61$).
- Okulumuzda bulunan lavabolar 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur ($\bar{x} = 2,53$).
- 1. Sınıflarda 60 – 72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,52$).

Bu üç soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 2,51 – 3,25 arasında olduğu görülmektedir. Bu yüzden idarecilerin okulda bulunan lavaboların ve tuvaletlerin 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygun olduğunu düşündüklerini söyleyebiliriz. Aynı zamanda idareciler 60 – 72+ aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun olacağını düşünmektedir.

- 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,49$).
- 60 – 66 aylık öğrenciler kalem tutmada zorluk yaşamaktadırlar ($\bar{x} = 2,29$).
- 60 – 66 aylık çocuklar tahtaya yetişmede herhangi bir sorun yaşamamaktadır ($\bar{x} = 2,28$).
- 60 – 66 aylık çocuklar okul merdivenlerini kullanmada herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır ($\bar{x} = 2,17$).
- 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumu daha sık görülmektedir ($\bar{x} = 2,16$).
- 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur ($\bar{x} = 2,16$).
- Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir ($\bar{x} = 1,98$).

Yukarıda verilen sorulara ait cevapların ortalamaları 1,76 – 2,5 arasında olduğu için yöneticilerin, 60 – 66 aylık öğrencilerin tahtaya yetişmede okul merdivenlerini kullanmada zorluk yaşadıklarını düşündüklerini söyleyebiliriz. Aynı zamanda yöneticilerin 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluştuğunu, kalem tutmada zorluk yaşamadığını düşündüklerini söyleyebiliriz.

Tablo 19

Yöneticiler için 2. Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı

2.Faktör: Kadro ve Fiziki Yapı		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
11) Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur.	f	2	8	6	27	24	2,94
	%	3	12	9	43	36	
12) Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur.	f	3	4	11	28	21	2,89
	%	4	6	16	42	31	
13) Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur.	f	1	6	20	24	16	2,71
	%	1	9	30	36	24	
14) Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur.	f	3	4	6	29	25	3,02
	%	4	6	9	43	38	
15) Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanmış öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim.	f	6	5	9	27	20	2,74
	%	9	8	13	40	30	
16) Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediğini düşünmekteyim.	f	3	5	11	22	26	2,94
	%	4	8	16	33	39	
17) Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim.	f	4	2	9	27	25	3,00
	%	6	3	13	40	38	
18) Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim.	f	5	3	16	30	13	2,64
	%	8	4	24	45	19	

Tablo 19'daki bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur sorusuna (11) verilen cevaplar incelendiğinde, yöneticilerin %12'sinin kesinlikle katılmadığı, %9'unun katılmadığı, %43'ünün katıldığı, %36'sının tamamen katıldığı ve %3'ünün ise kararsız kaldığı görülmektedir. Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur sorusuna (12) verilen cevaplara baktığımızda, yöneticilerin %6'sının kesinlikle katılmadığı, %16'sının

katılmadığı, %42'sinin katıldığı, %31'inin tamamen katıldığı ve %4'ünün ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur sorusuna (14) verilen cevaplar incelendiğinde, yöneticilerin %6'sının kesinlikle katılmadığı, %9'unun katılmadığı, %43'ünün katıldığı, %38'inin tamamen katıldığı ve %4'ünün ise kararsız kaldığı görülmektedir. Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim sorusuna (17) verilen cevaplara baktığımızda, yöneticilerin %3'ünün kesinlikle katılmadığı, %13'ünün katılmadığı, %40'ının katıldığı, %38'inin tamamen katıldığı ve %6'sının ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir.

Tablo 19'daki yöneticilerin görüşleri incelendiğinde;

- Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur ($\bar{x} = 3,02$).
- Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim ($\bar{x} = 3,00$).
- Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediğini düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,94$).
- Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,94$).
- Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,89$).
- Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanmış öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,74$).
- Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,71$).
- Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim ($\bar{x} = 2,64$).

Bu sekiz soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 2,51 – 3,25 arasında olduğu görülmektedir. Bu veriler dikkate alındığında yöneticilerin, yeni sistemle birlikte bir çok öğretmenin norm fazlası olduğunu ve bununla ilgili sıkıntı yaşadıklarını ve branş derslerine girecek öğretmen sayısında eksiklik yaşandığını, idarecilerin yeni sistemle birlikte okul binası ve derslik yetersizliği oluştuğunu, sınıf mevcutlarını kalabalık bulduklarını düşündüklerini söyleyebiliriz.

Tablo 20

Yöneticiler için 3.Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme

3.Faktör: Sistemle İlgili Bilgilendirme		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
19) 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum.	f	1	13	18	29	5	2,38
	%	2	20	27	43	9	
20) Yeni sistemde yöneticilerin üstüne düşen görev ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiğini düşünüyorum.	f	4	9	21	30	3	2,28
	%	6	13	31	45	5	
21) Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum.	f	6	10	27	21	3	2,07
	%	9	15	40	31	5	
22) Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir.	f	5	7	18	33	4	2,35
	%	8	10	27	49	6	
23) Denetimciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir.	f	8	9	19	29	2	2,11
	%	12	13	28	43	3	
24) Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır.	f	6	12	16	32	1	2,14
	%	9	18	24	48	2	
25) Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim.	f	11	12	34	9	1	1,65
	%	16	18	51	13	2	

Tablo 20'deki 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum sorusuna (19) verilen cevaplar incelendiğinde, idarecilerin %20'sinin kesinlikle katılmadığı, %27'sinin katılmadığı, %43'ünün katıldığı, %9'unun tamamen katıldığı ve %2'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir. Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum sorusuna (21) verilen cevaplara baktığımızda, idarecilerin %15'inin kesinlikle katılmadığı, %40'ının katılmadığı, %31'inin

katıldığı, %5'inin tamamen katıldığı ve %9'unun ise kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır sorusuna (24) verilen cevaplar incelendiğinde, yöneticilerin %18'inin kesinlikle katılmadığı, %24'ünün katılmadığı, %48'inin katıldığı, %2'sinin tamamen katıldığı ve %9'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Yine Tablo 20'deki 4+4+4 sistemi ile ilgili öğretmenlerin, yöneticilerin ve müfettişlerin bilgilendirilmesi konusundaki öğretmen görüşlerinin ortalamaları incelendiğinde,

- 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum ($\bar{x} = 2,38$).
- Yeni sistemde yöneticilerin üstüne düşen görev ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiğini düşünüyorum ($\bar{x} = 2,28$).
- Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir ($\bar{x} = 2,35$).
- Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır ($\bar{x} = 2,14$).
- Denetimciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir ($\bar{x} = 2,11$).
- Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum ($\bar{x} = 2,07$).

Yukarıda belirtilen sorulara verilen yanıtların ortalamaları 1,76 – 2,5 arasında olduğundan, idarecilerin 4+4+4 sistemi ile ilgili yöneticilerin ve müfettişlerin yeteri kadar bilgilendirildiklerini düşünmediklerini ve bu durumları birer sorun olarak gördüklerini söyleyebiliriz.

Tablo 20'deki yönetici görüşlerinin ortalamaları incelendiğinde,

- Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim ($\bar{x} = 1,65$).

Yukarıda verilen soruya ait cevapların ortalamaları 1-1,75 arasında olduğu için yöneticiler, velilerin sistem hakkında yeteri kadar bilgilendirilmediklerini düşünmektedir diyebiliriz.

Tablo 21

Yöneticiler için 4.Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler

4.Faktör: Sistemle İlgili Düşünceler		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
26) 4+4+4 sistemi öğrenciler için atılmış olumlu bir adımdır.	f	5	10	15	29	8	2,73
	%	8	15	22	43	12	
27) 4+4+4 sistemini başarılı buluyorum.	f	4	6	23	28	6	2,38
	%	6	9	34	42	9	
28) Yeni sistem sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artacaktır.	f	3	8	22	29	5	2,37
	%	4	12	33	44	8	
29) Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindeler.	f	16	9	22	19	1	1,70
	%	24	31	33	28	2	

Tablo 21'deki idarecilerin 4+4+4 sistemi ile ilgili görüşleri incelendiğinde, sistemin öğrenciler için olumlu bir adım olup olmadığı sorusuna (26), idarecilerin %15'inin kesinlikle katılmıyorum, %22'sinin katılmıyorum, %43'ünün katılıyorum ve %12'sinin ise tamamen katılıyorum seçeneğini işaretlediği, idarecilerin %8'inin ise bu konuda kararsız olduğu gözlemlenmiştir.

Yine Tablo 21'deki idarecilerin görüşleri incelendiğinde,

- 4+4+4 sistemi öğrenciler için atılmış olumlu bir adımdır ($\bar{x} = 2,73$).
- 4+4+4 sistemini başarılı buluyorum ($\bar{x} = 2,38$).
- Yeni sistem sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artacaktır ($\bar{x} = 2,37$).
- Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindeler ($\bar{x} = 1,70$).

Sorularına verilen yanıtların ortalamaları incelendiğinde, yöneticilerin 4+4+4 sistemine karşı olumlu bir yaklaşım içinde bulunduklarını söylemekle birlikte yöneticiler , velilerin sistemle ilgili öğrencilerin akademik başarılarını artırmayacağı görüşünde olduklarını düşünmektedir.

Tablo 22

Yöneticiler için 5.Faktör: Eğitim - Öğretim

5.Faktör: Eğitim - Öğretim		Kararsızım (0)	Kesinlikle Katılmıyorum(1)	Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (3)	Tamamen Katılıyorum(4)	Ortalama
30) Ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. Sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur.	f	5	1	11	27	23	2,92
	%	8	2	16	40	34	
31) 5. Sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim.	f	3	4	4	21	35	3,20
	%	4	6	6	31	52	
32) 5. Sınıf öğrencilerinin 4 tane seçmeli ders (8 saat) seçmesini çok buluyorum.	f	4	7	5	19	32	3,01
	%	6	10	8	28	48	
33) 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum.	f	3	7	11	26	20	2,79
	%	4	10	17	39	30	
34) 60 -66 aylık öğrenciler okumaya daha çabuk geçmiştir.	f	12	13	32	6	4	1,65
	%	18	19	48	9	6	
35) 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir.	f	12	14	35	3	3	1,56
	%	18	21	52	4	4	
36) 1. sınıflarda uyum süreci verimli olmuştur.	f	10	9	21	18	9	2,10
	%	15	13	31	27	13	

Tablo 22'deki 5. sınıf ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. Sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur sorusuna (30) verilen cevaplar incelendiğinde, yöneticilerin %2'sinin kesinlikle katılmadığı, %16'sının katılmadığı, %40'nın katıldığı, %34'ünün tamamen katıldığı ve %8'inin ise kararsız kaldığı görülmektedir. 5. Sınıf

öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim sorusuna (31) verilen cevaplara baktığımızda, yöneticilerin %6'sının kesinlikle katılmadığı, %6'sının katılmadığı, %31'inin katıldığı, %52'sinin tamamen katıldığı ve %4'ünün ise kararsız kaldığı görülmektedir.

Tablo 24'teki öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde;

- 5. Sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim ($\bar{x} = 3,20$).
- 5. Sınıf öğrencilerinin 4 tane seçmeli ders (8 saat) seçmesini çok buluyorum ($\bar{x} = 3,01$).
- Ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. Sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur ($\bar{x} = 2,92$).
- 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum (2,79).

Bu üç soruya verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde 2,51 – 3,25 arasında olduğu görülmektedir. Bu veriler dikkate alındığında yöneticilerin, 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı bulduklarını, 5. Sınıf öğrencileri için 36 saat dersin ve 4 tane seçmeli dersin fazla olduklarını ve bu durumda 5. Sınıf öğrencilerinin motivasyonunu düşürdüklerini, düşündüklerini söyleyebiliriz. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 28 Mayıs 2013 tarihli 22 sayılı kararı ile daha önce 36 olan ders saati 35 saate, 4 tane seçmeli (8saat) derste 3 taneye (6 saat) indirilmiştir (Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2013).

- 1. Sınıflarda uyum süreci verimli olmuştur ($\bar{x} = 2,10$).
- 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir ($\bar{x} = 1,56$).
- 60 -66 aylık öğrenciler okumaya daha çabuk geçmiştir ($\bar{x} = 1,65$).

Bu sorulara verilen cevapların ortalamaları incelendiğinde yöneticilerin 60 – 66 aylık öğrencilerin daha geç okuma ve yazmaya geçtiklerini ve 1. sınıflarda uyum sürecinin verimli olmadığını düşündüklerini söyleyebiliriz.

4. 4+4+4 Eğitim Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Yöneticilerin Çalışma Süresi, Cinsiyet, Branş ve Eğitim Durumlarına Göre Fark Var mıdır?

4+4+4 sistemin de karşılaşılan sorunların algılanmasında, yöneticilerin yaş, cinsiyet ve eğitim durumlarına göre fark olup olmadığının anlamak üzere yöneticilere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir:

Tablo 23

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Yöneticilerin Çalışma Sürelerine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Çalışma Süreleri	n	Sıra ort.	sd	χ^2	P	Anlamlı Fark
0 - 5 yıl	6	34,58	4	7,008	,13	-
6 – 10 yıl	5	18,40				
11 – 15 yıl	14	43,57				
16 – 20 yıl	14	34,43				
21 yıl ve üzeri	28	31,66				

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında yöneticilerin çalışma sürelerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd= 2, n=67) = 7,008, $p>.05$. Bu bulgu, farklı çalışma yıllarında görev yapmakta olan yöneticilerin, 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 24

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Yöneticilerin Cinsiyetlerine Göre Mann Whitney U Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Kadın	9	20,50	184,50	139,500	,02
Erkek	58	36,09	2093,50		

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında yöneticilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir, $U = 139,500$, $p<.05$. Bu bulgu, okullarda görev yapmakta olan kadın(20,50) ve erkek yöneticilerin(36,50), 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Başka bir ifadeyle, kadın idarecilerin 4+4+4 eğitim sistemindeki sorun algılarının, erkek idarecilerin algılarına göre daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 25

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında İdarecilerin Branşlarına Göre Mann Whitney U Testi Sonucu

Cinsiyet	N	Sıra ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sınıf Öğretmenliği	35	35,49	1242,00	508,00	,51
Branş Öğretmenliği	32	32,38	1036,00		

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında yöneticilerin branşlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, $U = 508,00$, $p > .05$. Bu bulgu, farklı branşlarda idarecilik yapmakta olan yöneticilerin 4+4+4 sistemindeki sorunlara ilişkin algılarının benzer olduğunu ifade etmektedir.

Tablo 26

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında İdarecilerin Eğitim Durumlarına Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

Eğitim Durumları	N	Sıra ort.	sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Eğitim Fakültesi	38	33,42	2	4,884	,08	-
Fen Edebiyat Fakültesi	14	42,96				
Önlisans	15	27,10				

Analiz sonuçları, 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında yöneticilerin eğitim durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir, χ^2 (sd= 2, n=67) = 4,884, $p > .05$. Bu bulgu, farklı eğitim düzeylerinde olan yöneticilerin, 4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasında benzer görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında, Öğretmenler İle Yöneticilerin Görüşleri Arasında Fark Var Mıdır?

4+4+4 sistemin de karşılaşılan sorunların algılanmasında, öğretmenler ile yöneticilerin görüşleri arasında fark olup olmadığının anlamak üzere öğretmenlere ve yöneticilere uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir:

Tablo 27

4+4+4 Sisteminde Karşılaşılan Sorunların Algılanmasında Öğretmen ve Yöneticilerin Görüşlerine İlişkin Mann Whitney U Testi Sonucu

Görev	N	Sıra ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Yönetici	67	276,99	18558,00	7639,000	,00
Öğretmen	357	200,40	71542,00		

Analiz sonuçları, öğretmen ve yöneticilerin 4+4+4 sisteminde karşılaşılan sorunların algılanmasındaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılaşma olduğunu göstermektedir, $U = 7639,000$, $p < .01$. Bu bulgu, okullarda görev yapmakta olan yöneticiler (276,99) ile öğretmenlerin (200,40), 4+4+4 sisteminde algıladıkları sorunların farklı olduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle, öğretmenlerin sistem ile ilgili sorun algılarının yöneticilere göre nispeten daha yüksek olduğu ortaya konmaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada yönetici ve öğretmen görüşlerine dayalı olarak, 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili yaşanan sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, hem öğretmenlere hem de yöneticilere uygulanmak üzere bir anket geliştirilmiştir. Bu veri toplama aracı 357 öğretmene ve 67 yöneticiye uygulanmış, elde edilen veriler SPSS 15 paket programıyla analiz edilmiştir. Bu bölümde analiz sonucundan elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

1. Öğretmenler yeni sistemin öğrencileri için atılmış olumlu bir adım olmadığını düşünürken yöneticiler olumlu bir adım olduğunu düşünmektedirler.
2. Öğretmenler sistemi başarısız ve öğrencilerin akademik başarılarına katkı sunmayacağı görüşünderken, yöneticiler yeni sisteme karşı daha olumlu bir tutum içerisindedirler.
3. Sistem hakkında öğretmenler ve yöneticiler, hem kendilerinin hem de velilerin yeteri kadar bilgilendirilmediklerini düşünmektedirler.
4. Sistemle birlikte eğitim ortamlarında (okul binası, derslik) fiziki yetersizlik olduğu ve sistemin uygulanmasında kalabalık sınıf ortamlarının sıkıntı yarattığı düşünülmektedir.
5. Okulların mevcut fiziki koşulları (lavabo, tuvalet, merdiven ve tahta yükseklikleri) 60 – 66 aylık öğrenciler için uygun değildir.

6. Sistemle birlikte norm fazlası öğretmenler oluşmuştur ve norm fazlası olup başka okullara atanan öğretmenlerin performanslarının düştüğü düşünülmektedir.
7. 5. Sınıfların ortaokul sayılması sebebiyle branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur ve alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediği düşünülmektedir.
8. Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin, derse karşı kendilerini yetersiz hissettikleri düşünülmektedir.
9. 2. Sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesi olumlu bir adımdır.
10. 1. Sınıflarda uyum süreci verimli olmamıştır.
11. 60 -66 aylık öğrencilerin, okuma yazmaya daha geç geçtikleri, psikolojik anlamda bazı problemler (okul fobisi, altına ıslatma) yaşadıkları ve kalem tutma gibi küçük kas gelişimi gerektiren işlemlerde sıkıntı yaşadıkları düşünülmektedir.
12. 60 – 66 aylık öğrencilerin, 72 + aylık öğrencilerle aynı sınıfta bulunmaları uyum sorunu yaratmaktadır.
13. Öğretmenlerin ve yöneticilerin çalışma süreleri, sorunların algılanması açısından herhangi bir fark yaratmamıştır.
14. Kadın öğretmenlerin ve idarecilerin 4+4+4 eğitim sistemindeki sorun algıları, erkek öğretmenlerin ve idarecilerin algılarına göre daha yüksektir.
15. Branş öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemindeki sorun algıları, sınıf öğretmenlerinin algılarına göre daha yüksektir.
16. Araştırmaya katılan yöneticilerin ve öğretmenlerin verdikleri bilgiler doğrultusunda, öğretmenlerin sistem ile ilgili sorun algıları yöneticilere oranla nispeten daha yüksektir.

Tartışma

4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunlara ilişkin bulgulara, öğretmenlerin %75'i kendilerinin, %72'si ise idarecilerin ve denetimcilerin sistemle ilgili yeterince bilgilendirilmediğine inanmaktadır. Yöneticilerin ise %47'si kendilerinin, %41'i ise denetimcilerin sistemle ilgili yeterince bilgilendirilmediklerine inanmaktadır. Bu bulgular, Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin yapmış oldukları çalışmada elde ettikleri bulgularla

paralellik göstermektedir. Bu çalışmada, tanıtım seminerlerinin 2012-2013 öğretim yılı başında interaktif bir şekilde yapılmasına rağmen çalışanlar tarafından tatminkâr olmadığı belirtilmiştir.

Yine Külekçi (2013)'nin birleştirilmiş sınıf öğretmenleri ile yaptığı çalışmadan da benzer sonuçlar çıkmıştır. Külekçi (2013)'nin yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin sistemin bir anda getirilmesi sonucunda, sistem hakkında yeteri kadar bilgilendirilmedikleri belirtilmiştir.

4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunlardan biri de hem öğretmenler hem de yöneticiler için okulların fiziki anlamda yetersiz kalmasıdır. Bu sonuçla ilgili daha önceki yıllarda Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin yapmış olduğu çalışmada katılımcıların yarısından fazlasının, okulların fiziki imkânlarının öğrenci yaşlarına uygun donatılmamasını, fiziki alt yapı ile ilgili karşılaşılan bir sorun olarak belirtmişlerdir. Yine Külekçi (2013)'nin birleştirilmiş sınıf öğretmenleriyle yaptığı çalışma sonucunda, öğretmen görüşlerine göre birleştirilmiş sınıflarda herhangi bir fiziksel düzenleme yapılmadan yeni sistemin getirilmesi bazı sorunlara neden olduğu sonucuna varılmıştır. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013)'nin yaptıkları çalışmada ise araştırmaya katılan 17 okul yöneticisinin 9'u fiziki ve altyapı yetersizliğinin olduğu görüşünü belirtmişlerdir. Yine Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin yapmış olduğu çalışmada çıkan beş yaşını dolduran çocukların okula alınmasıyla birlikte fiziki imkân (derslik, sıra, laboratuvar vb.) yetersizliği belirtilmiştir sonucu yaptığımız çalışmayla paralellik göstermiştir. Fakat bu çalışmada elde edilen sonuçlarda öğretmenler okullarda her anlamda (okul binası, derslik, lavabo, tuvalet, merdiven ve tahta yüksekliği) fiziki yetersizlik olduğunu düşünürken, yöneticiler ise belirli alanlarda (okul binası, derslik, tahta uzunluğu) fiziki yetersizlik olduğunu düşünmektedir.

Araştırmada birinci kademenin 4 yıla düşürülmesi sonucu bazı öğretmenlerin norm fazlası durumuna düştüğü bulgusuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, Özden, Kılıç ve Aksu (2014), sınıf öğretmenlerinin uygulamanın birinci yılı sonunda, özellikle 5. sınıfın ortaokul kademesine alınması ile birlikte birçok sınıf öğretmenin norm fazlası durumuna düştüğünü araştırmalarında belirtmişlerdir. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014) ise yapmış oldukları çalışmada, kanun değişikliği yapıldıktan sonra özellikle ilköğretim 4 ve 5. sınıf okutan öğretmenlerin büyük bir kısmının, açılan sınırlı sayıda birinci sınıf olması nedeniyle kadro fazlası durumuna düşmüş oldukları bulgusuna ulaşmışlardır. Yine Durmuşçelebi ve Bilgili (2014) çalışmalarında, norm kadroda ortaya çıkan bu fazlalığın

görev yeri değişikliği ve branş değişikliği yapmak suretiyle çözülmeye çalışıldığı, söz konusu bu durumun yöneticileri öğretmen sıkıntısı ile karşı karşıya bıraktığı, öğretmenler içinde önemli bir stres kaynağı oluşturduğu bulgusu, yapmış olduğumuz araştırmada ulaştığımız, norm fazlası olup isteği dışında başka okullara atanan öğretmenlerin performanslarında düşüş yaşanmıştır, bulgusu ile paralellik göstermektedir.

Çalışmada, 1. sınıflarda uyum sürecinin etkili olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin çalışmasında da “Uyum ve Hazırlık Çalışmaları” kitaplarındaki etkinliklerin fiziki olarak uygulama olanağının olmadığı, etkinlik sürelerinin fazla olmasından dolayı bir taraftan programın yetiştirilemeyeceği kaygısı taşındığı ve sürenin bazı öğrenciler için çok bazı öğrenciler için az kaldığı belirtilmiştir.

Öğretmenler, 60 – 66 aylık öğrencilerin okula uyum, kalem tutmada zorluk, altını ıslatma, okul fobisi gibi durumlar yaşadığını söylerken, yöneticiler bu gibi sorunlarla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Benzer şekilde Özden, Kılıç ve Aksu (2014)'nin yapmış olduğu çalışmada, uygulamanın birinci yılı sonunda öğrencilerin hazır bulunuşluk, sınıfa ve okula uyum ve özbakım ihtiyaçlarını karşılamada sorun yaşadıkları bulgusunu elde etmişlerdir. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin çalışmasında ise katılımcıların gözlemlerine dayanarak, yaşı küçük olan çocukların diğerlerine göre sosyal ve devinışsel becerileri daha geride (ince kas gelişiminin yeterli düzeyde olmaması, sağlık bilgi ve becerisinin yeterli düzeyde olmaması vb.) olmasından dolayı sık sık sorunlarla karşılaşıldığı belirtilmiştir.

Araştırmada 60 – 66 aylık öğrencilerin okuma yazmaya daha geç geçtikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Özden, Kılıç ve Aksu (2014)'da yapmış oldukları çalışmada benzer bulgular elde etmişlerdir. Özden, Kılıç ve Aksu (2014)'nin yapmış olduğu çalışmaya göre, ilkokula 60 – 66 aylıkken başlayan öğrencilerin akademik başarılarının diğer öğrencilere göre daha düşük olduğu, özellikle okuma ve yazmayı öğrenme süreci açısından bu yaş aralığının uygun olmadığı belirtilmiştir.

Bu çalışmada elde edilen bulgulardan bir diğeri ise 60 – 66 aylık çocuklar ve 72+ aylık çocukların aynı sınıfta bulunmasının sıkıntı yaratmış olduğu düşüncesidir. Benzer şekilde Dirlik (2014)'in yapmış olduğu çalışmada, 60 – 66 aylık ve 67 ve üzeri aylık öğrencilerin birlikte eğitim gördüğü (karışık sınıf) sınıflarda uyum sorununun daha çok yaşandığını belirtmiştir. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014)'nin çalışmasında ise öğretmenlerin en çok sorun olarak gördükleri durumun, farklı hazır bulunuşluk düzeyinde olabilecek öğrencilerin birlikte olması, olduğunu belirtmişlerdir.

Öneriler

4+4+4 eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların saptanmasına ilişkin idareci ve öğretmen görüşleri doğrultusunda elde edilen sonuçlara dayalı olarak aşağıdaki önerilere yer verilmiştir:

1. Yapılan değişikliklerin amaçları açık ve anlaşılır bir şekilde yöneticiler, öğretmenler ve velilere anlatılmalıdır.
2. Hem öğretmenler hem de idareciler 60 – 66 aylık öğrencilerle 72+ aylık öğrencilerin aynı sınıfta bulunmalarının sorun yaratacağını düşünmektedir. Bu sorunun önüne geçebilmek için okullarda yaş gruplarına göre sınıf düzenlemeleri önerilebilir.
3. Sistemle birlikte okul binası ve derslik yetersizlikleri oluşmuştur. Gerekli kaynakların ve ortamların sağlanabilmesi için girişimlerde bulunulmalıdır. Değişimle birlikte okullar için bütçeler ayrılmalıdır.
4. Okulların mevcut fiziki koşullarının (lavabo, tuvalet, merdiven ve tahta yükseklikleri vb.) 60 – 66 aylık öğrencilere uygun olması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır.
5. Sistemle birlikte norm fazlası olan öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerekmektedir. Bu durumu düzeltmek için sınıf mevcutları azaltılarak şube sayıları çoğaltılabilir.

KAYNAKLAR

- Ada, Ş. (2011). Ülkemizde Zorunlu Eğitimin Gelişimi Kesintili – Kesintisiz Eğitim ve İnfomal Öğrenme. *Eğitime Bakış*, (21), 51 – 58.
- Adem, M. (2001). *Devrim Yasaları Odağında Öğretim Birliği*, İstanbul: Çağdaş Eğitim Vakfı.
- Adıgüzel, Y. (2013). *Okul Yöneticilerinin Görüşlerine Göre 2012 Yılında İlköğretim Ve Eğitim Kanununda Yapılan Düzenlemenin (4+4+4) İlkokullarda Uygulanışı Üzerine Bir Değerlendirme*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Akkan, E. (2013). *4+4+4 Eğitim Modelinin Değişim Yönetimi Bakımından İncelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B. & Karahan, O. (2012). Eğitimde 4+4+4 Sisteminin (Modelinin) Karşıt Program Bağlamında Değerlendirilmesi. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. (36). 25-39.
- https://www.academia.edu/3385382/EĞİTİMDE_4_4_4_SİSTEMİNİN_MODELİ_NİN_KARŞIT_PROGRAM_BAĞLAMINDA_DEĞERLENDİRİLMESİ sayfasından erişilmiştir.
- Akyüz, Y. (2005). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö 1000-M.S. (2004)* Ankara: Pegem A.
- Aldırmaz, G. (2009). *Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı Temelli Yeni İlköğretim Programına İlişkin Veli Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Arıkan, R. (2004). *Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama*. Ankara: Asil.
- Çepni, S. (2007). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler.

- Çınar, O., Teyfur, E., Teyfur, M. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmen ve Yöneticilerinin Yapılandırmacı Eğitim Yaklaşımı ve Programı Hakkındaki Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 7(11): 47–64.
- Damlapınar, G. (2008). *İlköğretim 1.Kademe Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demir, S. (2009). *İlköğretim Okullarında 1–5. Sınıflarda Yapılandırmacılık Yaklaşımına Göre Oluşturulan Eğitim Programlarının Uygulanmasında Öğretmen Ve Yöneticilerin Karşılaştığı Sorunlar (Gaziantep İli Örneği)*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Demir, S.B., Doğan, S. & Pınar M,A .(2013). 4+4+4 Yeni Eğitim Sistemi'nin Yansımaları: Beşinci Sınıflardaki Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. (8/9), 1081-1098. [http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%9Fird-2%20\(2\)-1081-1098.pdf](http://turkishstudies.net/Makaleler/488479498_070DemirSel%C3%A7ukBe%C5%9Fird-2%20(2)-1081-1098.pdf) sayfasından erişilmiştir.
- Demirel, Ö. & Kaya, Z. (2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Dinçer, Ö. (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular ve Cevaplar*. <http://www.meb.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Erçelebi, H. (2000). Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitimin İçinin Doldurulması [Özel Sayı]. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi*, (7), 98 – 107. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/pauefd/article/view/5000056418/5000053626> sayfasından erişilmiştir.
- Erdem, A.R. (2005). İlköğretimimizin Gelişimi ve Bugün Gelinek Nokta. *Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi*, 5(2), <http://www.universite-toplum.org/text.php3?id=240> sayfasından erişilmiştir.
- Gültekin, M. (1998). *Türkiye ve Avrupa Birliğine Üye Bazı Ülkelerde Zorunlu Eğitim*. <http://docplayer.biz.tr/3755061-Turkiye-ve-avrupa-birligi-ne-uye-bazi-ulkelerde-zorunlu-egitim.html> sayfasından erişilmiştir.
- Gündüz, M. (2011). Zorunlu ve Kesintisiz Eğitimin Kısa Tarihi. *Eğitime Bakış*, (21), 3–10.

- Güven, İ.(2012). Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform mu?. *İlköğretim Online*, 11(3), 556 – 577. <http://www.egitimhane.com/egitimde444-fatih-projesi-ve-yasa-tasarisi-makalesid72804.html> sayfasından erişilmiştir.
- Gömleksiz, M., Yaşar, Ş., Sağlam, M., Hakan, A., Sözer, E., Gözütok, D., Saylan, N., Battal, N., Yıldırım, N., Kaya, Z., Ulusoy, A., Aksu, M., & Yıldırım, A. (2005, Aralık) *Eğitim Programları ve Öğretim Alanı Profesörler Kurulu İlköğretim 1-5. Sınıflar Öğretim Programlarını Değerlendirme Toplantısı (Eskişehir) Sonuç Bildirisi*. Eğitim Programları ve Öğretim Alanı Profesörler Kurulu'nda oluşturulmuş bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir. [http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/sbildirge\[1\].pdf](http://ilkogretim-online.org.tr/vol5say1/sbildirge[1].pdf) sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular ve Cevaplar*. http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12yil_soru_cevaplar.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Karadeniz, C. (2012). Öğretmenlerin 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, (40), 34-53.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (15. Baskı), Ankara: Nobel.
- Katmer, B. (2013). *Yeni Eğitim Sisteminde(4+4+4) Ortaokul Yönetici Ve Öğretmenlerinin Karşılaştıkları İletişim Sorunları Üzerine Bir Araştırma*. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Kayıkçı, K., Sabancı, A. (2009). Yeni İlköğretim Programının Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 181, 240- 252.
- Külekçi, E. (2013). 4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (2),369 – 377.
- MEB, (2005). *İlköğretim 1-5. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB
- Memişoğlu, S. & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, (2), 14 – 25.
- Şişman, M. (2011). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Ankara: Pegem Akademi.

- Soydan, T. (2013). Osmanlı'dan Cumhuriyet Dönemine Türkiye'de Temel Eğitimin, Gelişmesi ve Finansmanı Sorunu. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8), 53 –72. <http://www.arastirmax.com/bilimsel-yayin/karadeniz-sosyal-bilimlerdergisi/5/8/53-72-osmanlidan-cumhuriyet-donemine-turkiyede-temel-egitimingelismesi-finansmani-sorunu> sayfasından erişilmiştir.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005), *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (5. Baskı), Ankara: Seçkin.

EKLER

Ek 1. İzin Belgesi

**T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü**

Sayı : 14588481/605.99/583479 12/04/2013
Konu: Araştırma İzni
(Belkıs Pınar BAŞARAN)

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)**

İlgi : a) Meb Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu genelgesi
b) 05/04/2013 tarih ve 2341 sayılı yazınız.

Enstitünüz Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Belkıs Pınar BAŞARAN'ın "4+4+4 Sisteminde Yöneticilerin ve Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar" konulu tez önerisi kapsamında uygulama yapma isteği Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve araştırmanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Anketlerin uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne gönderilmesini rica ederim.

İlhan KOÇ
Müdür a.
Şube Müdürü

EK:
Anket (3 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile aynıdır.

15/04/2013

Yaşar SUBAŞI
Şef

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak teyidi <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 6717-2c10-34e7-b17e-37f7 kodu ile yapılabilir.

Emniyet Mh. Alparslan Türkeş Cd. No: 4/A Yenimahalle/ANKARA
www.ankara.meb.gov.tr
istatistik06@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Murat YILMAZER
Tel: (0 312) 212 36 00
Faks: (0 312) 212 02 16

Ek 2. Anket

AÇIKLAMALAR

Sayın Okul Yöneticileri ve Öğretmenleri,
Elinizdeki bu çalışma, ülkemizde yeni uygulanmaya başlanan, "4 + 4+ 4, 12 Yıllık Zorunlu Eğitim Sistemi " sürecinde karşılaşılan sorunları saptamak amacıyla hazırlanmıştır.

Her soru için size uygun gelen bir maddeyi işaretleyiniz ve cevapsız soru bırakmayınız. Katılımınız ve işbirliğiniz için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Belkıs Pınar BAŞARAN
Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimler Enstitüsü
Sınıf Öğretmenliği Bölümü
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

- Cinsiyetiniz

1. Kadın () 2. Erkek ()

- Göreviniz

1. Okul Müdürü () 2. Müdür Yardımcısı () 3. Öğretmen () 4. Müdür Yetkili Öğretmen ()

- Branşınız

1. Sınıf Öğretmeni () 2. Türkçe () 3. Matematik () 4. Sosyal Bilgiler ()
5. Fen ve Teknoloji () 6. Beden Eğitimi () 7. Müzik () 8. İngilizce ()
9. Görsel Sanatlar () 10. Teknoloji Tasarım () 11. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ()
12. Bilişim Teknolojileri () 13. Özel Öğretim () 14. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ()
15. Okul Öncesi ()

- Görev yaptığınız kademe

1. Kademe () 2. Kademe ()

- Sınıf mevcudunuz

1. 0 – 10 () 2. 11 – 20 () 3. 21 – 30 () 4. 31 – 40 () 5. 41 – 50 () 6. 51 + ()

- Eğitim sektöründe çalışma süreniz

1. 0 – 5 yıl () 2. 6 – 10 yıl () 3. 11 – 15 yıl () 4. 16 – 20 yıl () 5. 21 yıl ve üstü ()

- Mezun olduğunuz okul

1. Eğitim Fakültesi () 2. Fen-Edebiyat Fakültesi () 3. Eğitim Enstitüsü ()
4. Eğitim Yüksekokulu () 5. Açık Öğretim Önlisans () 6. Alan dışı (işletme, ziraat müh. vs.) ()

Aşağıda belirtilen önermelere ne derece katıldığınızı ilgili kutuya çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.	(0) Kararsızım	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Katılıyorum	(4) Tamamen Katılıyorum
1) 4+4+4 sistemi öğrenciler için atılmış olumlu bir adımdır.					
2) 4+4+4 sistemini başarılı buluyorum.					
3) Yeni sistem sayesinde öğrencilerin akademik başarıları artacaktır.					
4) 4+4+4 sistemi ile ilgili yeteri kadar bilgilendirildiğime inanıyorum.					
5) Yeni sistemde yöneticilerin üstüne düşen görev ve sorumlulukların açık bir şekilde belirtildiğini düşünüyorum.					
6) Yeni sistemin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için okul yöneticilerine gerekli seminerlerin verildiğine inanıyorum.					
7) Yöneticiler, öğretmenleri sistem hakkında yönlendirebilecek düzeyde bilgiye sahiptir.					
8) Denetimciler (müfettiş vs.) sistem hakkında yeterli bilgiye sahiptir.					
9) Sistemle ilgili yaşadığım sorunları danışabileceğim birimler bulunmaktadır.					
10) Veliler bu sistemin öğrencilerin akademik başarılarını artıracığı düşüncesindeler.					
11) Velilerin yeni sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olduklarını düşünmekteyim.					
12) Bu sistemle okul binası yetersizliği oluşmuştur.					
13) Okullarda derslik yetersizliği oluşmuştur.					
14) Okullarda branş öğretmeni eksikliği oluşmuştur.					
15) Sistemle birlikte birçok okulda norm fazlası öğretmen olmuştur.					
16) Sistemle birlikte norm fazlası olup isteği dışında başka okulları atanmış öğretmenlerin performanslarının düştüğünü düşünmekteyim.					
17) Alan öğretmeni eksikliğinden dolayı seçmeli derslerin verimli geçmediğini düşünmekteyim.					
18) Uzun süre sınıf öğretmenliği yaptıktan sonra alan değişikliği ile farklı branşlara geçen öğretmenlerin derse karşı kendilerini yetersiz hissettiklerini düşünmekteyim.					
19) Ders saatlerinin artırılmasından dolayı 5. Sınıf öğrencilerinde motivasyon eksikliği oluşmuştur.					
20) 5. Sınıf öğrencileri için haftada 36 saat dersin fazla olduğunu düşünmekteyim.					
21) 5. Sınıf öğrencilerinin 4 tane seçmeli ders (8 saat) seçmesini çok buluyorum.					
22) Sınıf mevcutlarının sistemin uygulanmasında zorluk çıkaracak kadar kalabalık olduğunu düşünmekteyim.					
23) 2. sınıftan itibaren yabancı dil derslerinin verilmesini yararlı buluyorum.					
24) Okulumuzda bulunan lavabolar 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.					
25) Okulumuzda bulunan tuvaletler 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziksel gelişimi açısından uygundur.					
26) 60 -66 aylık öğrenciler okumaya daha çabuk geçmiştir.					
27) 60 – 66 aylık öğrenciler yazmaya daha çabuk geçmiştir.					
28) 1. sınıflarda uyum süreci verimli olmuştur.					

Aşağıda belirtilen önermelere ne derece katıldığınızı ilgili kutuya çarpı (X) işareti koyarak belirtiniz.	(0) Kararsızım	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Katılıyorum	(4) Tamamen Katılıyorum
29) 60 – 66 aylık öğrencilerde altına ıslatma durumu daha sık görülmektedir.					
30) 60 – 66 aylık öğrenciler kalem tutmada zorluk yaşamaktadırlar.					
31) 60 – 66 aylık öğrencilerde okul fobisi oluşmuştur.					
32) 1. Sınıflarda 60 -72 + aylık çocukların aynı sınıflarda bulunmasının sorun yaratacağını düşünmekteyim.					
33) 60 – 66 aylık çocukların 72 + çocuklarla aynı sınıfta uyum konusunda problem yaşadıklarını düşünmekteyim.					
34) Sınıfların fiziki koşulları 60 – 66 aylık öğrencilerin fiziki gelişimine uygun dizayn edilmiştir.					
35) 60 – 66 aylık çocuklar tahtaya yetişmede herhangi bir sorun yaşamamaktadır.					
36) 60 – 66 aylık çocuklar okul merdivenlerini kullanmada herhangi bir sıkıntı yaşamamaktadır.					